

Антон Дончев
за съдбата,
младостта
и бъдещето
на България

Стр. 12-13

Първанов
поиска яснота
в данъчната
политика

Стр. 2

Косовски
сърби ше
искат руско
гражданство

Стр. 7

„Октопода“
се оказа
балон

Стр. 4

■ НЯКОЛКО
ДУМИ

В името на рекорда

Мая ЙОВАНОВСКА

Хората на Борисов явно знаят рецептата как да докарат сивата икономика до 99 на сто. Вчера бе оповестено изследване, според което сивият сектор вече е погълнал близо 60 процента от стопанството на страната (стр. 5). Данни, доста различни от официалната статистика, която твърди, че малко над 10% е сивото. Дали някой вярва на това? Тези стряскащи цифри обаче явно са по-близо до истината, защото наскоро чуждо изследване постави диагноза, че близо 40 на сто от родното стопанство е на тъмно. В това отношение може да се похвалим, че сме сред първенците в Европа.

Набедената за главен виновник за нашето обединяване икономическа криза доста помогна да поизтупиме кесищите си, а и на бизнеса обърка плановете. Но и старанията на правителството съвсем да ни съсипе са изключително последователни и ефективни! След като вече година в условията на криза се прилагат единствено прокrizисни мерки, които няма как да напълнят хазната, сега в своята паника управляващите са готови да направят поредната простотия. Не се научиха от грешките си и додатина пак ще вдигат акцизи и други данъци. Очевидно са амбициирани да разширят хоризонти на понятието сив сектор, като ни напресат още по-големи данъци. Така може да докарат икономиката до пълно почерняване. Щото това е и механизъм за оцеляване. Така бюджетът няма да се напълни, но в нечии джобове милиони ще набънат. Както и цифрите за сивата икономика.

В ОБРАЗОВАНИЕТО

Нови оставки след политически натиск

**ГЕРБ гадоха 2 години отсрочка
за задължителното обучение на 5-годишните**

Оставка подаде началникът на Регионалния инспекторат по образованието в Сливен Иван Славов. Той обяви, че проверките по училищата в момента са инструмент на политически натиск, а това уронва достойнството на българския учител. Славов обясни, че се оттегля заради несъгласие с отношението на

министерството към местните инспекторати.

Иван Славов бе категоричен, че не желае да носи повече отговорност заради създаденото се недоверие между него и работодателя му. При три поредни проверки за последните четири месеца в Регионалния инспекторат отношението на служителите на

МОМН било преднамерено лошо. Проверките се политизират, добави Славов. Той е бивш кмет на Сливен и депутат от Коалиция за България в предишния парламент.

Междувременно депутатите от ГЕРБ се заинтиха вчера и не приеха идеята 5-годишните да преминават задължителна подготовка в

детските градини. Така малките ще минават новия вид забавачка в училищата. Все още обаче МОНН не е готово с държавните образователни изисквания и програмите за тях. Общините пък ще имат срок от две години, за да въведат обучението на 5-годишните.

Стр. 2

С тържествена света литургия, водена от Сливенския митрополит Иоаникий и местни свещеници, в манастира „Рождество на Пресвета Богородица“ край Ямбол вчера отбелязаха християнския празник. В манастира и в съседното село Кабиле се стекоха хиляди миряни от страната

„Различният поглед“ събира младежи в Стара Загора

Всички събития на 36-часовия фестивал на модерното градско изкуство са напълно безплатни

Стр. 17

Свилен Нейков одобрява гурбета на шангистите

Чолakov и Стоицов се надяват да вдигат за Азербайджан в Лондон 2012

Стр. 22

ЕВАНДРЪН 113400861-120861-12221

България

ГЕРБ СЕ ЗАИНТИХА:

5-годишните ще учат в училищата

Общините имат 2 години, за да се подготвят за новия вид забавачка

Велиана Христова

Депутатите от ГЕРБ в просветната комисия се заинтиха вчера и не приеха предложението на Лютви Местан от ДПС и Огнян Стоичков от "Атака" 5-годишните деца да карат задължителна предучилищна година единствено в детските градини. С промяна в Закона за народната просвета мнозинството прие,

че предучилищната подготовка става задължителна и за 5-годишните, като ще се провежда както в детските градини, така и в училища. Не помогна дори пручването на НЦИОМ, поискано от гербаджиите, според което 95% от родителите настояват 5-годишните деца да се обучават в детските градини.

Когато места в забавачката не достигат, кой ще попречи в

нея да бъдат записани 5-годишните, а по-малките да отидат задължително в училищата, нервира се Местан. След дълги тираси за "семантичните нюанси" депутатите от ГЕРБ отхвърлиха дори предложението 5-годишните да имат предимство за детските градини пред 6-годишните. От ГЕРБ обаче приеха предложението на Местан, че за да се учат 5-годишни в училища, за

тях трябва да са създадени условия за отдих.

Общините ще имат 2 години да се подготвят за въвеждането на задължителна подготовка за 5-годишните. МОН обаче не е готово с държавните образователни изисквания и програмите за тези деца. Сдружението на общините алармира, че заради орязания бюджет няма средства за превоз на децата от малки

селища до съдищни училища. Ако 5-годишните трябва да се превозват, те ще тръгват сутрин в 7 ч. и ще се връщат в 18 ч. с автобуса, който кара всички ученици от селището, предупредиха от опозицията. За задължителното обучение на 5- и 6-годишните деца родителите не заплащат такси. От ГЕРБ настояват промените да минат през пленарна зала преди 15 септември.

Първанов поиска ясна данъчна политика

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Президентът посети Берковица и Симитли по повод празниците на двата града

За ясна и сигурна данъчна политика призыва президентът Георги Първанов. Той коментира последните намерения на правителството за замразяване на заплати и вдигане на данъци по време на посещението си в Берковица по случай празника на града. Според президента политиката на вдигане на данъци няма да запази бизнеса и да преодолее кризата в про-

изводството.

Гражданите и бизнесът трябва да имат сигурност и усещане за перспективи, което означава ясната в данъчната политика, категоричен бе държавният глава. Безпокоя се от това, образно казано, "тука има, тука нема" в нашето данъчно законодателство и от тези постоянно източаващи общественото мнение дискусии, заяви

Първанов.

Критиките на президента отново косвено баха насочени към финансия министър Симеон Дянков, който е основен генератор на идеите за увеличение на данъците. В парламентарните кулоари пък все по-усилено се носи слухът, че стълът на Дянков скоро ще изстине, а за мястото му се готови сегашният му заместник Владислав Горанов.

Шефката на НСИ подаде оставка

Директорът на Националния статистически институт доц. Мариана Коцева изненадващо обяви вчера, че подава оставка. Като причина тя посочи възраженията на ВМРО и "Атака", които скочиха срещу графата в електронния формуляр за пробното пребояване за етническа принадлежност на гражданите.

Коцева била депозирана оставката си при Бойко Борисов, но не се е срещала с него. Тя обясни, че прави това, защото си поема отговорността и за да се остави статистиката да работи спокойно.

Оставката не е доброволна, категорични бяха наблюдатели, които напомниха, че вчера Коцева участваше в публични форуми и с нищо не

показваше намерение да се оттегли. Допълнителен аргумент, че е била накарана да пише оставка, е и фактът, че правителствият пресентър обяви за изявлениято й в сградата на МС. Коцева обаче продължава да смята, че всеки има право да определи себе си така, както реши. "Именно затова е пробното пребояване, за да се види как да бъдат формулирани въпросите, заявя тя. Коцева е вторият високопоставен държавен служител, който се разделя с поста си заради опасения от неприемливи разделения на гражданите по етнически признак. Преди дни Милка Коджабашиева бе отстранена като зам.-министър на образоването.

Тема с продължение

Богдан Николов пое вината за скандала с Абу Даби

Биновна за международния скандал, който правителственият пресентър забърка с инвеститорите от Абу Даби, се оказа Българска федерация по мотоциклетизъм. След дни на отричане, различни версии и полицейски акции вчера медите получиха дълго писмо. В него председателят Богдан Николов официално се извинява за недоразумението и поема цялата вина. Николов дори пише, че е подвел правителството, въпреки че в първите дни на скандала коментира с думите, че е подал коректна информация за разлика от правителствения пресентър.

"Недоразумението е по наша вина. Ние получихме информация от наши посредници в арабския залив за консорциума EABG, като не бе уточнено дали е държавен или частен. В информациите бе посочено, че консорциумът е от "управляваща фамилия". За нас

бе важно да привлечем потенциални инвеститори не само за проекта за MotoGP и Формула 1, а и за други инфраструктурни проекти в България", пише в обръщението на федерацията.

Извиняваме се най-официално на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, на българското правителство и лично на министър-председателя г-н Бойко Борисов за информацията, която подадохме относно чуждестранните инвеститори, се казва още в писмото, подписано от Богдан Николов като председател на УС.

В същото време икономическият министър Трайчо Трайков поднесе нова интерпретация за гафа. Той обясни, че всъщност при срещата с инвеститорите от Абу Даби не е подписан никакво споразумение за сътрудничество, а "писмо за намерение за сътрудничество". Твърденията на министъра, идващи десет дни след срещата му с представите

ли на арабската фирма, коренно се разминават с информацията в сайта на МИЕТ, която си "вися" там и вчера. В новината с дата 30 август пише: "Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков и собственикът на компанията от Абу Даби EABG Мохамед Абдул Жалил ал Блюки подписаха днес, 30 август, в София споразумение за икономическо сътрудничество".

Трайков така и не коментира защо пресентърът му не е поправил грешката си, нито обясни как така МИЕТ и екипът на премиера са приемли на доверие първоначалната информация, подадена от посредници. "Все едно някой да дойде да ви каже: Искам да правя завод. Имате ли нещо против?" И аз казах - нямам", коментира ентузиазма си по време на срещата Трайков. После обаче добави, че не е виждал конкретния проект и не било говорено по същество.

9 септември събра заедно младежи и ветерани

Братската могила отново осквернена

Лилия Томова

акто ДУМА вече съобщи, в неделя млади антифашисти - социалисти, социалдемократи, комунисти, земеделци, изчестиха Братската могила в Борисовата градина от сквернословия.

Ляво мислещите младежи изразиха твърдото си убеждение, че монументът е част от българската история и че народ без памет не може. Обсъждаме общи действия и срещу ксенофобските думи и действия, включително и на парламентарни политически сили, каза за ДУМА Евгений Стоев, секретар на ЦС на БАС.

На 8 септември сутринта общият гроб на загиналите за България "предпразнично" отново беше надраскан и поруган, съобщиха граждани в редакцията.

Няма съмнение, че тази поредна акция е свързана с предстоящия двоен празник - Деня на социалистическата победа и празника на Българския антифашистки съюз, беше категоричен пред ДУМА председателят на организацията Чавдар Стоименов. Ще продължаваме да бием камбаната до бъдещето и желание за достоен живот", бе призовът на Димитър Петров.

Вотът - прегу дебата за бюджета

Не може да има хамелеончета, при гласуването ще стане ясно кой кой е, заяви Сергей Станишев

Искра МИЛЕВА

Вотът трябва да е преди дискусията за бюджета. Тази позиция са изразили депутатите от Коалиция за България пред ПГ на ДПС по време на първата консултация между двете групи за внасянето на вот на недоверие към правителството. На следващата среща другата седмица депутатите ще конкретизират мотивите за вота. И двете партии обаче са категорични, че обсъждането на вота не трябва да се слива с дискусията за бюджета за 2011 г.

Колапсът на здравната система, очевидната липса на антикризисни мерки, кризата в сферата на духовността, образоването, науката, обединяването на българите са само част от темите, които двете партии ще обсъждат. Теми има достатъчно, единствената трудност е да се избере една, каза лидерът на БСП Сергей Станишев. Едно е безспорно - това е първото правителство, което за година е заработило основание за вот на недоверие заради цялостната си политика - ден за ден, коментира Станишев. Политикан защо вотът не е именно за провал на цялостното управление на кабинета "Борисов", Станишев поясни, че този вариант би затворил възможността за внася-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатите от Коалиция за България и ДПС проведоха първата консултация за предстоящия вот на недоверие

не на вот през следващите шест месеца. Председателят на КБ припомни, че в предишния парламент са внесени седем вota, които са изиграли своята обществена и политическа роля.

"Целта на всеки вот е заявяването на ясна позиция за политиката на правителството в даден сектор. Също така ще стане ясно кой кой е", каза Станишев. Има една-две партии, които играят и опозиция, и управляващи, поясни той. При вот обаче не може да има хамелеончета, защото отношението към правителството става ясно с гласуване, бе категоричен лидерът на социалистите. Аргументи за вот на недоверие има предостатъчно, независимо от резултата, заключи Станишев.

Година и три месеца след изборите се стигна до вот на недоверие, изтъкнаха от ДПС. От партията заявиха категорична позиция, че ще подхождат много сериозно към този вот, защото трябва да бъдат защитени правата на българските граждани, а не интересите на партии. Няма да допуснем грешките на предишни опозиции, които просто искаят вот и после търсят тема, заяви Лютиви Местан. Няма да допуснем и друга грешка - вотът на недоверие да се превърне във фарс, допълни зам.-председателят на ДПС.

Само Найденов харесва куофетата „Стара планина“

Министър Мирослав Найденов емоционално рекламира вчера новите месни продукти по стандарта "Стара планина". Пред репортери той разказа, че вече е опитал кюфета и кебапчета от новата кайма и те наистина били с вкуса, който помнел от ученик. В същото време репортерите го реплицираха, че много хора са се оплакали, че не харесват вкуса на новите месни продукти. Обяснението на министъра бе, че от 20 години хората са отвикнали от ис-

тинския вкус на киселото мляко и месото, а в магазините останали само соя и сланина. На въпрос защо неговият вкус не съвпада с общия, министърът отсече, че "на вкус и цвет приятели няма".

ДУМА припомня, че новият държавен стандарт за месните продукти "Стара планина" бе широко тиражиран от МЗХ, а акцията "Дупетата" срещу няколко фирми, производители на колбаси, се свърза именно с конкурентна борба и налагане на новия стандарт.

МНОЗИНСТВОТО НА ИНАТ ЗА ОДЪРЖАВЕНИТЕ ИМОТИ

Без никакъв дебат и отново на инат мнозинството не прие на първо четене законопроекта за изменение на Закона за обезщетяване на собствениците на одържавени имоти. 67 от ГЕРБ и "Атака" се въздържаха при първото гласуване на предложението на Любен Корнезов. При поисканото от него прегласуване предложението отново не мина заради 61 въздържал се от мнозинството. Проф. Корнезов поиска да се удължи с шест месеца срокът, в който собствениците на одържавени имоти да получат комплексаторните си записи. Не гледайте вносителя. Нека дадем възможност на тези, които са изгонени от жилищата си, да получат компенсациите си, призова Корнезов. Той допълни, че Симеон Дянков е разгледал документ за осигуряването на средствата. Въпреки това финансово министерство веднага било скочило, че това ще струва пари. Това са около 500 000 лв. на година, поясни депутатът.

ДПС се жалва на Страсбург: Нарушават правата на избирателите

Жалба до съда в Страсбург е подал изгубилият мандата си като депутат Рушен Риза. ДПС застава категорично зад него, обясни Лютиви Местан. Основният мотив на Риза е нарушеното право на българските граждани да избират своите представители.

Самият Риза, който

заяви, че чиновници са ощетили право на глас на над 18 хиляди избиратели, както и право на ДПС да има още един депутат. По думите му, ако ДПС представи финансов иск, той ще бъде символичен. Жалбата е подадена на основание на решението на Конституционния съд за отказ да образува дело по

**НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ РУСОФИЛИ
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК**

със съдействието на ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ НА ГОРИТЕ

ПОКАНА

**СЕДМИ
НАЦИОНАЛЕН СЪБОР
НА ПРИЯТЕЛИТЕ НА РУСИЯ**

**ПОСВЕТЕН НА 65 ГОДИШНИНАТА ОТ ПОБЕДАТА НАД ХИТЛЕРОФАШИЗМА
ПОД ПАТРОНАЖА НА ПРЕЗИДЕНТА на Република България ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ**

**БОГАТА
ЛИТЕРАТУРНО
МУЗИКАЛНА
ПРОГРАМА**

С УЧАСТИЕТО НА:
Маргарита Хранова
Райко Кирилов
Венци Martinov
група „ГРАМОФОН“
Гости от Русия - вокална група „ДУША“

ОСИГУРЕН ТРАНСПОРТ

**11.09.2010 г.
/ събота /
11 часа
язовир
КОПРИНКА
край
КАЗАНЛЪК**

□ България

С 13% режат пенсииите на първа категория

**15 000 миньори готови за стачка
заради социалния кодекс**

Аида ОВАНЕС

С около 13% по-ниски ще са пенсийте на работилите I категория труд и с около 7% - втора, ако се приемат предложените от кабинета промени в Кодекса за социално осигуряване. Това са изчислили експерти от КНСБ и КТ "Подкрепа". Освен това с предложението за постепенно увеличаване на осигурителния стаж в продължение на около 3 години на практика нито един миньор няма да може

да се пенсионира. Например, ако миньор навърши 52 г. додошка, той няма да може да се пенсионира, тъй като от 1 януари 2011 г. влиза в сила изискването да се пенсионира на 53 г. Същият човек няма да може да се пенсионира и през слезватата година, тъй като тогава ще влезе в сила изискването за пенсиониране на 54 г. Това е грубо посягане на завоюваните права на хората, категорични са синдикатите. От миньорските федерации на "Подкрепа" и КНСБ са пресметнали, че

средната продължителност на живота на подземните миньори е около 65 г., докато средната продължителност на живота на българския мъж към момента е около 68-69 г. Увеличаването на възрастта за работа на хората от I категория труд няма да облекчи пенсионната система, но със сигурност ще утежни здравно-осигурителната, категорични са експертите.

Работещите при тежки условия на труд искат да се удължи срокът за ранно пенсиониране без промяна на

осигурителния стаж поне до 2014 г., а след това до края на 2017 г. при плавно повишаване на стажа. Според тях едва след 2014 г. те ще могат да получат сравнително прилични пенсии от професионални фондове, защото до 2000 г. I и II категория труд нямат никакви вноски във фондовете.

От около 32 хил. души, работещи в добивната промишленост, над 15 хил. са се включили в подписка против приемането на кодекса и са заявили стачна готовност. В случай, че не бъде оттеглен законопроектът, ръководството на КНСБ ще предложи стачни и протести действия.

ПРОМЕННИТЕ В КСО ПРЕДВИЖДАТ:

- ✓ за работещите в I категория труд възрастта за пенсиониране на жените да се увеличи с 5 години - от 47 г. на 52 г., а за мъжете - от 52 г. на 55 г.
- ✓ за работещите във II категория труд възрастта за пенсиониране на жените да се увеличи с 5 години - от 52 г. на 57 г., а за мъжете - от 57 г. на 60 г.
- ✓ за работещите в III категория труд осигурителният стаж се увеличава с 3 години, като възрастта за пенсиониране остава 60 г. за жените и 63 - за мъжете.

Проектът се очаква да бъде внесен в парламентарната комисия по труда и социалната политика на 15 септември.

Снимка БГНЕС

Стотина жадни жители на бобошевското село Усоіка направиха опит да блокират главен път Е-79. Както ДУМА писа вчера, селището вече 50 години страда от безводие заради преминаващия през центъра на селището път

Надя Шабани поема и фонда за лечение на деца

Шефката на Държавната агенция за закрила на детето Надя Шабани вече е и председател на обществения съвет към център "Фонд за лечение на деца". Това реши правителството вчера.

Общественият съвет има 13 членове, които се определят от МС. Мандатът на съвета е 3 годи-

ни, като едно лице не може да участва в него повече от 2 последователни мандата.

Съветът е натоварен със задачата да отправя предложения към директора на фонда по всяко подадено заявление, като при положително становище предлага размера на паричната сума, която

да бъде отпусната. Съветът анализира дейността на фонда и изработва, актуализира и оповестява принципи и правила за набиране и разходване на средства. Той предлага при необходимост максимални стойности за финансиране на съответните дейности със средства от фонда.

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

Обръщение към
Съюза на антифашистите в България

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Искам да ви поздравя с незабравимата дата 9.09.1944 г., донесла толкова радост и успех на България и народа й, и да ви пожелая здраве, радост и успехи! От ръководството на НС на БСП, ГС на БСП, симпатизанти и членове на БСП и най-вече на другарите от район „Витоша“ и квартал „Павлово“.

Секретар на Павловската организация на БСП
Любомир Христов

„Гражданска защита“ се слива с Пожарната

Една обща дирекция в МВР ще приюти "Пожарна безопасност и спасяване" и "Гражданска защита". Сливането е част от промените в Закона за МВР, които правителството одобри вчера. Новата дирекция ще носи име то "Пожарна безопасност и защита на населението".

Според Цветан Цветанов събирането на двете звена ще трябва да премахне дублирането на отделни функции и да редуцира администрацията. Няма уточнение обаче какви ще са съкращенията на чиновници от двете

сегашни служби. Промяната цели още да оптимизира времето за реакция при кризи. Така щели да се намалят и разходите при извънредни ситуации за ангажираната техника и човешки ресурси.

ДУМА припомня, че една от първите реформи на правителството бе да закрие Министерството за бедствията и аварии и да го прелее като дирекция под шапката на МВР. Мотивите на Борисов и Цветанов тогава бяха, че това ведомство не върши кой знае каква работа, а харчи много пари.

5 години затвор за майка, убила бебето си

На 5 години затвор бе осъдена майка, която е причинила смъртта на бебето си по непредразливост. Присъдата произнесе вчера окръжният съд в Пазарджик. Инцидентът, при който загина едногодишният Петър, стана на 24 януари в село Синитеvo. Лекарите, които са били повикани поспешност от майката Даниела Филипова, констатирали множество травми по тялото на момченцето и се обадили в полицията. Станало ясно, че детето е починало от нанесен побой от майката. Присъдата може да бъде обжалвана пред Апелативния съд в Пловдив.

Икономика

Заплатата на ръка само ако в района няма банка или поща

Bички работници и служители, които работят или живеят в селище с банка, пощенски клон или банкомат, ще получават заплатите си по беззаконски път, като сами посочат сметката, по която да им се превеждат парите. Това е заложено в законопроекта за ограничаване на плащанията в брой, който беше приет от правителството. Според новия закон всички плащания на стойност над 5000 лева ще стават единствено по банков път, включително и когато едно плащане е под тази стойност, но е част от общата сума, която трябва да се разплати. По смисъла на закона трудовите възнаграждения могат да се дават в брой само ако служителят живее и работи в малко населено място, в което няма доставчици на платежни услуги, каквито са банките и пощите. За нарушителите се предвиждат санкции, като при физическите лица глобата е в размер на 25 процента от стойността на направеното плащане, а за юридически лица се предвижда глоба в размер на 50 процента от имуществената стойност на плащането. Глобите ще се налагат от НАП.

Във Велико Търново започна гроздоберът

СПОРЕД ГРАЖДАННИТЕ

Близо 60% гостува си в сивата икономика

Бизнесът смята, че неформалният сектор е погълнал над 42 на сто от спонтанството на страната

Мая ЙОВАНОВСКА

Средните оценки на работодателите за размера на сивата икономика у нас показват, че тя е 42,2 на сто, а според гражданините тя е 58%. Това показват данни от изследване, оповестено вчера на форум, организиран от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Изследването е направено чрез допитване сред представители на бизнеса и граждани. Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев заяви, че над 10 млрд. лева годишно не влизат в хазната заради сивата икономика.

Според изследване на австрийски икономически институт, оповестено наскоро, сивата икономика у нас е сред най-високите в ЕС и е около 37 на сто от БВП. Според Националния статистически институт неформалната икономика е 10,4 процента от БВП за 2008 г., като по предварителни данни се очаква резултатът за 2009 г. да е приблизително същият.

В изследването на АИКБ оценките за обхвата на сивата икономика са различни както между двете изследвани гру-

пи, така и в тях. Над 23% от хората са посочили, че според тях сивата икономика е над 75%. Между 51 и 75 на сто дял на сивата икономика посочват 28% от хората. А най-голям дял от тях - близо 30 на сто, смятат, че неформалният сектор е между 41 и 50%. Най-голямата част от бизнеса - около 34%, твърдят, че сивата икономика е между 11 и 30 процента. 21,3 от работодателите посочват, че тя е между 41 и 50%, а 19,7 на сто от тях твърдят, че сивият сектор е погълнал между 31 и 40 на сто от икономиката. Най-голям дял от гражданините - 52,8 на сто, смятат, че за последните три години сивата икономика е нарасната. Това мнение споделя и 37,7% от бизнеса. Социологът Емилия Ченгелова обясни, че очакванието са за още по-голям ръст на

сивия сектор. Явлението е взело много сериозни размери. Въобще не става дума за 25-30%, каза тя. Например всички, участвали в анкетата с доход над 1500 лева, считат, че сивата икономика е над 75%. Неформалната икономика се разбира като добра предприемаческа изява, посочи експертът. Обикновено предприемачите правели "дребни хитрини" и не отчитали около 5-10 процента от оборотите си.

Секторите, които са "първенци" в сивия сектор, са - строителство, туризъм и здравеопазване. За последната година черната листа на работилите без трудов договор са Кърджали - 38,9%, Смолян - 35,3 на сто, и София област - 30,6%. За последните десет години относителните дялове на хората, посочили, че са работили в сивия сектор, се от-

лавява от Монтана. Там 62 на сто са посочили, че са били в сивата икономика. Следват Ямбол - с 44,4 на сто, Велико Търново - 38,9%, Кюстендил - 38,8%, Пазарджик - с 38,1 на сто, Смолян - 35,3%, Перник и Кърджали - по 33,3%, Враца и Сливен - по 30%, Стара Загора - 29,2%, Шумен - с 28,2 на сто, Търговище - 27,8%, София-град - 25,2%, и Варна - с 23,3%.

Според проведените интервюта сред бизнеса и населението причината за високия дял на сивата икономика у нас е липсата на контрол от страна на държавата. Малките фирми са основните носители на сиви практики, но техните нарушения са по-малки, докато големите фирми правят по-малко, но по-големи нарушения, сочи още изследването.

БВП спадна с 1,4% за второто тримесечие

Българската икономика е останала в рецесия и през второто тримесечие на годината, когато bruttният вътрешен продукт на страната (БВП) се е свил за шесто поредно тримесечие, сочат официалните данни на Националния статистически институт (НСИ). БВП е намалял с 1,4% на годишна база, след като икономиката ни вече се сви с 3,6% през първите 3 месеца на 2010 г. Страната ни навлезе в рецесия през второто тримесечие на миналата година, а икономиката се сви с 5% за цялата 2009 г. По данни на НСИ през второто тримесечие на 2010 г. БВП възлиза на 16 874,7 млн. лв., което представлява поредно намаление на БВП. Създадената от отраслите на икономиката ни брутна добавена стойност възлиза на 14 606,3 млн. лева по текущи цени. Тя се увеличава с 0,5% спрямо съответния период на предходната година. Индустриският сектор запазва относителния си дял в добавената стойност на икономиката спрямо второто тримесечие на 2009 г. и достига до 31,2% през второто тримесечие на 2010 г. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, е 63,4%, което е с 0,1% повече спрямо съответния период на предходната година. Относителният дял на аграрния сектор намалява с 0,1% и достига до 5,4% през второто тримесечие на 2010 г. За индивидуално потребление на населението през второто тримесечие на 2010 г. се изразходва 71,7% от произведенията БВП. Реалното намаление на показателя е 4% спрямо съответното тримесечие на 2009 г., което означава, че е намаляло и потреблението.

Работодателите са против вдигането на ДДС в туризма

Bдигането на ДДС в туризма ще създаде сериозни притеснения за туристическите фирми, а цената на скока ще бъде платена от крайните потребители, обявиха вчера от Българската търговско-промишлена палата (БТПП). Според председателя на Българската асоциация на туристическите агенции Донка Соколова

ва хотелите няма да издържат на тази промяна. Договорите за почивки за следващата година вече са сложени при сега действащите данъци и евентуално увеличение ще бъде пагубно за българския туристически бизнес. По нейните думи българските хотелиери са едини от най-задължнелите в ЕС. Повишение от 7 на 14 процента всъщност е

скок със 100% и ще окаже негативно влияние върху сектора, коментира председателят на БТПП Цветан Симеонов. Против заложения в бюджета за 2011 година дефицит от 2,5 на сто се обявиха още от БТПП. Работодателите настояват за балансиран бюджет за додатиона и смятат, че той може да се постигне с допълнително свиване

на публичния сектор. Организацията е против вдигането на минималната работна заплата от 240 на 270 лева, както предложение беше отправено преди дни от социалния министър. Според Симеонов подобно действие би било "Поставяне на каруцата пред коня", на фона на орязването на заплатите в повечето държави.

Облагат застрахователните премии с още 2% от доголина

20 млн. лв. ще влязат в хазната, ако застрахователните премии се обложат с допълнителни 2%. Застрахователите да платят новия данък върху премиите, предвижда законопроектът за данък върху застрахователните премии, внесен от кабинета, който парламентът обсъжда вчера на първо четене. Новият данък не отменя корпоративния налог от 10% върху печалбите. Освободени от но-

вия данък са застраховките "Живот" и здравните застраховки. Налогът ще се плаща за "Гражданската отговорност" и "Каско", което е възможно да вдигне цената им. Очаква се новият данък да влезе в сила от 1.01.2011 г., макар да се предвиждаше това да стане още от 1.09. т.г. Левицата и Синята коалиция се обявиха срещу налога, тъй като щял да се отрази на крайните потребители.

Износът ни за ЕС се е увеличили със 17,4%

През периода януари-юни 2010 г. износът на България за ЕС се е увеличил със 17,4% спрямо съответния период на предходната година и възлиза на 8 млрд. лева, съобщиха от Националния статистически институт (НСИ). Основните търговски партньори на България са Германия, Италия, Гърция и Румъния, които формират над 61,8% от износа за страните членки на ЕС. Износът за Германия се е увеличил с 22,7%, а този за Италия с 28,7%. Най-значително нарастване се наблюдава в износа за Люксембург, Естония и Словения. Износът за Дания и Чехия бележи ръст съответно с 62,6% и 54%. Най-голям спад е регистриран при стоките, изнесени за Португалия, Кипър и Малта.

Вносът на България от ЕС за периода януари-юни 2010 г. се е увеличил с 2,8% спрямо съответния период на предходната година и възлиза на 9,9 млрд. лева. Най-голям ръст бележи вносът от Португалия - с 58%. Вносът от Испания, Румъния и Малта нараства с над 40%. Най-голямо намаление се наблюдава при вноса от Естония, Швеция и Финландия. Външнотърговското салдо (износът) на България с ЕС за първото полугодие на 2010 г. продължава да е отрицателно и възлиза на 1,9 млрд. лева.

□ Практично земеделие

Пазарът на земеделски земи

Проучването на САПИ относно състоянието и тенденциите на пазара на земеделски земи през 2009 г. показва, че в резултат на финансовата криза, търсениято и предлагането на земеделски земи се е свило. Това е причината да се отчете спад в сключените сделки, а също така и в равнището на пазарни цени.

През 2009 г. са склучени 110 хил. сделки за близо 1 млн. дка земя. В сравнение с 2008 г. сключените сделки са по-малко с 15 на сто, а на продадената земя с 34 на сто. Средната пазарна цена за земи със селскостопанско предназначение за 2009 г. е 297 лв./дка, или това представлява спад с 5 на сто от равнището на 2008 г.

Данните на САПИ сочат, че трета поредна година най-активен е пазарът в Северния Централен район. Склучени са 32 192 сделки за 275 827 дка земя. В сравнение с 2008 г. размерът на продадената земя е с 34 на сто по-малко, а още по-значителен е спадът в пазарните цени. Сбли-

з 45 на сто пазарната цена е по-ниска от равнището на 2008 г. Преобладаваща част от сделките са реализирани в областите Плевен и В. Търново. Средната пазарна цена в тези области е 290 лв./дка.

Относително стабилен остава пазарът на земеделски земи в Североизточния район на страната. Склучени са 13 901 сделки за покупко-продажба за 169 574 дка земя. В сравнение с 2008 г. продадената земя е с 6,6 на сто повече. Средната пазарна цена е 255 лв./дка земя. В сравнение с 2008 г. земята обект на покупко-продажба е с 24 на сто по-малко. Средната пазарна цена за земи със селскостопанско предназначение остава най-високата за страната и е 343 лв./дка. В сравнение с 2008 г. цената е по-ниска с 13 на сто. Най-много сделки традиционно са склучени в област Добрич. За 2009 г. те са 4756 за 66 517 дка земя. Средната пазарна цена е 506 лв./дка и това представлява най-високото ценовно равнище за страната.

През 2009 г. пазарът на земеделски земи отчита активност в Северозападния район на страната. Склучени са 13 901 сделки за покупко-продажба за 169 574 дка земя. В сравнение с 2008 г. продадената земя е с 32 на сто по-малко от равнището на 2008 г. Средната пазарна цена отчита ръст през 2009 г. и е 333 лв./дка.

През 2009 г. най-слаби равнища отчита пазарът на земеделски земи в Югозападния район на страната, което е резултат най-вече от ниската ефективност на земеделието и структурата на земеделското производство в района. През 2009 г. са склучени 2874 сделки за 18 581 дка земя. Средната пазарна цена за 2009 г. е 336 лв./дка и в сравнение с 2008 г. тя е по-ниска със 7,5 на сто.

НАЕМНИ ОТНОШЕНИЯ

През 2009 г. равнището на наемни отношения е съпоставимо с нивото на 2008 г. Склучени са 151 392 договора за 3 184 176 дка земя.

През 2009 г. е отчетено стабилизиране на наемните отношения в Северозападния район на страната. Склучени са 19 401 арендни договора за 475 492 дка земя. Равнището на рентни плащания е от 8 до 15 лв./дка в парична стойност или до 30 кг/дка зърно.

Характерно за Северния Централен район е спад в наемните отношения спрямо 2008 г. Склучените договори са 55 269 за 1 033 769 дка земя, или това представлява с 15 на сто по-малко от

2008 г. Паричната рента е до 15 лв./дка.

За втора поредна година Североизточният район на страната отчита спад както по броя на сключените сделки, така и по наетата земя. За 2009 г. са склучени 41 920 договора за 834 329 дка земя. Натуралната рента най-често представлява 30-35 на сто от получения среден добив от зърнени култури, а паричната рента достига до 50 лв./дка.

През 2009 г. в Югоизточния район на страната е отчетена активност в наемните отношения. Склучени са 14 386 договора, което е близо 3 пъти повече от равнището на 2008 г. Наетата

земя през 2009 г. е 485 020 дка, или приблизително два пъти повече от предходната година. Равнището на рентни плащания е от 15-30 лв./дка или до 60 кг/дка зърнени култури.

През 2009 г. е отчетена активност в наемните отношения в Южния Централен район на страната. Склучени са 14 164 договора за 253 382 дка земя. Преобладава паричната рента и тя е в диапазона 25-30 лв./дка.

В Югозападния район на страната е отчетена активност в наемните отношения. Склучени са 6 282 договора за 102 184 дка земя. Равнището на рентни плащания е от 10 до 30 лв./дка.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ“

Новите стандарти на храните

Вече два месеца Министерство на земеделието ни занимава със стандарти при млечни, месни и т.н. продукти. Истината е, че държавата няма нито механизите, нито възможността да предлага, промотира и контролира стандарти. Апсват лаборатории, а пък ако някой „да сигнализира за нарушения“, тогава НВМС ще реагира. Това, че някой е написал какво представлява „кайма - Стара планина“, ни най-малко не означава, че изискванията за качеството на българските продукти е решено. При условие че този „стандарт“ е с цена над 8 лв./кг е друга тема, свързана с възможността продуктът да удовлетвори потребителите и като цена.

В същото време изкупните цени на прасетата за угояване стоят на санитарно ниво от 2,20 лв./кг ж.т. Вече близо година независимо от цените на фуражи, цените на електроенергия, ветеринарни услуги и т.н. Поне българските мляко- и месопроизводители да имаха възможност да реализират продукта си по цени, които европейските фермери имат при близо 2 пъти по-високи субсидии.

Затова предложението на Института по консервна промишленост към ССА да има минимални стандарти за качество, които да осигуряват автентичния вкус на храните, е европейската практика.

Въпреки всички заклинания все още няма даже конструкция на Агенция по храните. Но тази агенция има други функции, различни от това, което в момента ни се предлага, като политика. Вероятно МЗХ чрез тези акции иска да покаже, че те са безспорният фаворит в политиката по храните. Все пак в Закона за храните тази политика е и в две други министерства - здравното и икономическото.

ЖИВОТНОВЪДСТВО

През седмицата беше проведен семинар, организиран от ДФ „Земеделие“ относно възможността през 2011 година да стартира електронна борса за търговия с млечни квоти. Използването на опита на Литва в тази насока е положителен и води до оптимизиране на търговията и в същото време позволява да се достигне до справедлива цена. Искаме да припомним, че за втора поредна година работи борса за търговия с млечни квоти, но цената винаги досега е била служебно определяна.

За периода 2009-2010 г. е фиксирана цена от 0,10 лв./за килограм краве мляко с масленост 3,8% за доставки и фиксирана цена от 0,10 лв./кг мляко за директни продажби. Подадени бяха 222 заявления за закупуване на квоти и 546 заявления за продажби. За този първи период на прилагане на квотната борса са продадени и съответно закупени млечни квоти на обща стойност от 641 228 лева.

За квотната 2010-2011 г. фиксираната и утвърдена цена е 0,15 лв./кг краве мляко с масленост 3,8% за доставка и фиксирана цена от 0,15 лв./кг мляко за директна продажба. До края на месец септември тече приема на заявления за закупуване.

През следващата квотна година 2011-2012 година се предвижда да се внедри електронната борса. За целта РА следва да осигури унифицирана база данни /интегриране на ИСАК с базата данни на лицензираните лаборатории и НВМС и МЗХ/, като отговорностите се разпределят между различните структури на МЗХ. Възможно е да се премине и към управление на регистъра единствено от РА. Подаването на заявления за продажба и купуване на млечни квоти по интернет ще стане възможно, след като се осъществи връзката между ИСАК на ДФЗ - РА с информационната система на НВМС, а това вероятно ще се случи от 1 август 2011 година.

СЛЪНЧОГЛЕД

Жътвата на слънчогледа започна. Прогнозите за производство са оптимистични. Искаме да припомним, че сеятбата на слънчогледа приключи на 10.06.2010 г. и засетите площи са в размер на 6 605 578 дка, което е много близо до равнището на 2009 година. Благоприятните климатични условия дават основание за високи добиви. При прогнозирани към настоящия момент средни добиви от 170 кг/дка, производството се очаква да бъде около 1 100 хил.тона, като са отчетени и пропадналите площи. Себестойността на тон производция се изчислява на 460-500 лв./тон.

Все още няма сделки със слънчоглед. Очакванията са цената при всички случаи да бъде над 620 лв./тон без ДДС. Прогнозите са за ръст на изкупните цени до 700 лв./тон до приключване на жътвата. Обявени са фючърсни цени на слънчогледа в Югоизточна България на равнище от 550 лв./тон.

Цените на сировото слънчогледово масло на борсата в Ротердам през последните две седмици се покачиха от 985-990 дол./тон на 1090-1100 дол./тон, а цената на слънчогледовото семе във Франция се повиши с над 10 евро/тон и достигна до 375 евро/тон.

ПРОГНОЗИ

Пазарът на пшеница ще продължава да се стабилизира и тъй като износят продължава, считаме, че достигнатата средна цена за хлебната пшеница през следващите 10 дни ще се стабилизира на високото ниво от 310-320 лв./тон. Фуражната пшеница ще се търгува в малки количества, но цената няма да надхвърли 290 лв./тон.

Ечемикът е на изчерпване и вероятно ще повиши цената си до равнището на фуражната пшеница - 280-290 лв./тон.

Слънчогледът все още е в зоната на прогнози. Прогнозата ни е, че слънчогледът ще стартира на цена минимум от 620 лв./тон. В аванс цената на олиото през последната седмица се повиши в 8 области на страната средно с 20 на сто.

Реколтата от царевица се очаква да бъде добра и възможностите за осигуряване на фуражния баланс на страната следва да се търсят предимно от тази култура предвид износа на пшеница и ечемик. Стартовата цена не би следвало да бъде под 220 лв./тон без ДДС.

Снимка БГНЕС

Италианският моден дизайнер Джорджо Армани купи гръцкия остров Скорпио, който беше собственост на семейство Онасис. Внучката на гръцкия корабен магнат Аристотел Онасис се раздели с любимия остров на ядро си срещу 150 милиона евро

Пастор готви кладата на Корана

В Гейнсвил предприемат допълнителни мерки за сигурност

Намерението на баптистка църква в Гейнсвил, щата Флорида, да изгри публично копие на Корана на 11 септември, когато се отбелязва деветата годишнина от атентатите от 2001 г. в САЩ, предизвика беспокойство в целия свят. „Тази планирана проява поставя в опасност войските ни. Всякакви подобни действия, които поставят военният ни сили в опасност, са повод за беспокойство за администрацията“, заяви говорителят на Белия дом Робърт Гибс. Генералният секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен също осъди намерението на църквата да изгори публично копие на Корана на 11 септември и подчертва, че подобно действие би застрашило международните сили в Афганистан. „Подобна проява би поругала ценностите на Алианса и може да има

вредни последствия за сигурността на войските ни“, заяви той пред журналисти във Вашингтон. „Смятам, че подобни действия силно противоречат на всички ценности, в името на които се борим“, каза още Расмусен.

Главнокомандващият международните сили в Афганистан генерал Дейвид Петреъс вече осъди планираното изгаряне на Корана. Той заяви, че това би обслужило пропагандата на талибаните в Афганистан и би подсилило антиамериканските настроения в мюсюлманския свят.

Въпреки надигналото се недоволство срещу идеята на пастора да гори на 11 септември Корана, той самият каза, че нямало да се откаже от плановете си. Тери Джоунс заяви, че бил получил над сто смъртни заплахи и затова вече носел пистолет, предаде Асошиейтед прес.

Пасторът заяви тези дни, че думите на генерал Петреъс се приемат много сериозно и че църквата е много обезпокоена от споменатите от генерала последици. Той обаче подчертава, че църквата не се е отказала от намерението си да изгори бройка на Корана на 11 септември.

„Ние сме твърдо решени да отидем докрай, но в същото време се молим по този въпрос. Кога Америка ще се изправи в защита на истината? Вместо да упрекват нас за действия или убийства, извършени от други, защо да не изпратим предупреждение на радикалния ислям, като кажем „Ако ни нападнете, и ние ще ви нападнем“. Това, което ще направим на 11 септември обаче, цели да изпрати ясно послание на радикалните елементи в исляма, че те няма да бъдат толерирани тук, в САЩ“, заяви пасторът.

Властите на Гейнсвил са засилили мерките за сигурност и внимателно следят положението, предаде ДПА. Градските власти са имали няколко срещи с представители на църквата, която ръководи пасторът, за да ги убедят да се откажат от намеренията си. По принцип палането на огън на улицата или на обществено място е забранено в града без специално разрешение от противопожарната служба. На пастора му е било отказано да получи такова разрешение. Ако той реши все пак да изпълни намерението си, ще е в нарушение на разпоредбите. Кметът на града Крейг Лоуи открио заклейми плановете на пастора и заяви, че ръководената от него група е малка и маргинална, срам за местната общност.

В Гейнсвил живеят 117 000 души. В града се намира Университет на щата Флорида.

Косовските сърби ще искат руско гражданство

Сърбия не трябва да приема ултиматум от ЕС за съвместна резолюция за Косово в Общото събрание на ООН, заяви председателят на Сръбския национален съвет в Северно Косово Милан Иванович. „Ако резолюцията бъде приета от ООН и одобрена от сръбския президент Борис Тадич без съгласието на Русия, ще започнем инициатива за признаване на руско гражданство на сърбите в Косово“, е изтъкнал Иванович.

Междувременно Парламентът на

Съюза на общините на Косово прие в Звечан, Северно Косово, „Декларация за защитата на Косово като неотделна, съставна част на Сърбия“, съобщи Танюг. В декларацията се казва, че „сърбите в Косово са граждани на Сърбия и това не може да бъде променено с никакви нелегални и насилинически действия“. Парламентът на сърбите в Косово призова и Сръбската православна църква да отхвърли идеята за екстериоралност на манастирите и църквите в Косово.

Турците трайно присъстват в ЕС

През 2009 г. турците са били най-голямата група чуждестранни граждани, които не идват от страна членка на ЕС, но живеят в рамките на съюза, сочат данните на Евростат. В същото време най-голямата група граждани на ЕС, живеещи в друга страна членка, идват от Румъния.

Общо 31,9 милиона чужденци са регистри-

рани в 27-членния блок в началото на 2009 г., или 6,4% от цялото население на съюза, показва проучването, цитирано от АФП. Най-големият контингент от чужденци е предпочел Германия за свой дом - 7,2 милиона души, следвана от Испания с 5,7 милиона.

Но страната с най-висок процент на чужденците е малката

държава Люксембург с 44%, следвана от Латвия (18%), Кипър и Естония (16%). Най-малък процент чужденци (1%) са регистрирани в Полша, Румъния и България.

Според статистиката турците, живеещи в ЕС, са 2,4 милиона, или 8%, следвани от граждани на Мароко (1,8 милиона, или 6%) и Албания (1 милион, или 3%).

Литовски митничари задържаха нацистки знамена

Митнически служители на пощенски пост във Вилнюс са задържали пратка, пристигнала от САЩ, в която е имало осем знамена със свастики. Това е първи случай, когато литовски митничари залавят пратка с нацистки флагове. В Литва е забранена публичната демонстрация на нацистка и съветска символика, като са предвидени сериозни глоби.

Войната в Ирак бе погрешна стъпка

Бившият генерален секретар на ООН Кофи Анан заяви, че инвазията в Ирак през 2003 година се е оказала погрешна стъпка, която е върната страната две десетилетия назад. „Седем години по-късно можем ли да кажем, че си е струвало... Някои хора твърдят, че това е донесло нещо на Ирак, но аз не виждам какво е то“, заяви Анан. Според него стабилизирането на страната ще отнеме много време.

Македония празнува 19 години независимост

На тази дата преди 19 години в Македония бе организиран референдум, на който гражданините се обявиха за независимост. България беше първата страна, която призна независимостта на Македония.

Сорос дарява \$100 млн. на правозащитници

100 милиона долара ще дари известният бизнесмен филантроп Джордж Сорос на правозащитната организация Хюман Райтс Уоч през следващите 10 години. За да получи обаче тези пари, Хюман Райтс Уоч трябва сама да събере още 100 милиона долара. Средствата, които организацията ще получи от Сорос, ще бъдат насочени за приемането на нови сътрудници и разширяването на международната мрежа.

КЛАСИЧЕСКА
КИТАРА
за вашия
GSM

SMS
2,40 лв.
с ДДС
на
1819

Напишете кода на избраната от вас песен (GAxxxxx)
и изпратете съобщение на кратък номер 1819.

В отговор ще получите линк, от
който да изтеглите песента.

■ ДУМА

VICTOR JARA

ALLILUYA	GA85560
ANABEL	GA41834
BELLA CHAO	GA81099
CRAZY ARMS	GA88409
FOR BOBBIE	GA27843
GUANTANAMERA	GA89172
LA BAMBA	GA82883
MARIA	GA93325
НАША ЛЮБОВЬ ВСЕГДА БУДЕТ	GA67090
СВОБОДА	GA18239
SWEET LITTLE SIXTEEN	GA41807
ВОЙНА ПРОДОЛЖАЕТСЯ	GA58534

За да използвате услугата, трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.

Япония губи \$32 млрд. заради самоубийци

Близо 30 хиляди души в Страната на изгряващото слънце посягат на живота си годишно

Япония е страна на дълголетници, но и желаещите да сложат край на живота си там също са в излишък. Самоубийствата и депресиите през миналата година са стрували на японската икономика почти 2,7 трилиона иени (32 милиарда долара), твърди японското правителство, съобщи Би Би Си. Тази внушителна цифра се получава, като се събере пропуснатият доход и стойността на лечението. Досега японските власти никога не са предоставяли подобни данни.

По нивото на самоубийства Япония е едно от първите места в света. Само през миналата година край на живота си са сложили 32 хиляди жители на страната. Премиерът Наото Кан смята това за едно от свидетелствата на икономичес-

кия и емоционалния спад в Страната на изгряващото слънце. Правителството смята да създаде специален екип от специалисти в опит да намали тези тревожни показатели.

“Като се има предвид, че броят на самоубийствата в Япония през последните 12 години неизменно надвишава 30 хиляди годишно, с този проблем трябва да се борим с всички сили”, цитира Би Би Си представител на японското министерство на здравеопазването, труда и благосъстоянието.

Според направеното изследване хората на възраст от 15 до 69 години, които са се самоубили през 2009-а, а това са 26 500 души, са могли да спечелят почти 2 трилиона иени (близо 20 млрд. долара), ако се бяха трудили

до пенсионна възраст.

По думите на японския премиер броят на самоубийствата с цялата очевидност свидетелства за проблемите на страната, където прекалено много хора изпитват материални и емоционални трудности.

“При нас прекалено често стават самоубийства. Като намалим броя им, бихме могли да изградим по-щастливо общество”, твърди Наото Кан.

Според специалистите не по-малко внимание заслужава и проблемът с дълбоките депресии, в които изпадат много от японците. В страната, в която не е прието да се оплаква, много възрастни хора възприемат психическите разстройства като стигма, от която могат с по-големи усилия да се отърват, без да

прилагат до чужда помощ. Именно заради това психотерапията като средство за лечение от депресия в Япония е разпространена много по-малко, отколкото в Европа или САЩ, а японските лекари предпочитат лекарствата пред всички други методи, констатира Би Би Си.

Още от 80-те години японските власти предприемат активни действия за намаляването на броя на самоубийствата сред населението. Според статистиката на Световната здравна организация обаче Страната на изгряващото слънце все още е рекордър сред развитите държави по брой на самоубийства. На всеки 100 хиляди японци средно около 36 доброволно напускат живота преждевременно. Във Великобритания например това съотношение е близо три пъти по-малко.

Масово бягство от нигерийски затвор

При нападение срещу затвор в северна Нигерия членовете на ислямистка секта са освободили 732 затворници, включително членове на самата секта, заяви началникът на затворите в нигерийския щат Ба-

учи. Властите са успели да задържат 20 от избягалите затворници, както и 11 предполагаеми членове на сектата. Полицията и армията все още претърсват региона, съобщиха местни източници.

ПОЛОВИНАТА АМЕРИКАНЦИ ЗАВИСЯТ ОТ ЛЕКАРСТВА ПО РЕЦЕПТА

48 процента от американците са взимали по поне едно лекарство с лекарско предписание всеки месец в периода от 2007 до 2008, сочи проучване. Броят на тези, които не могат да живеят без подобни лекарства, се е увеличил с 4% за последното десетилетие. Нивото на зависимите от този тип лекарства е по-висок при 60-годишните и още по-възрастните граждани на САЩ, 88% от които взимат медикаменти с предписание поне два пъти месечно, посочи доктор Чарлс Дильн от националния център за здравна информация. Скокът за последните десет години обхваща “милиони хора”, допълни Чарлс Дильн.

ЕП ограничава опитите с животни

Европейският парламент прие текст за контрол и ограничаване на опитите с животни в Европа и забраната на експерименти с големи маймуни, предаде АФП. Новият европейски закон е резултат от компромис между поддръжниците на пълната забрана на опитите върху животни и защитниците на научния прогрес, възможен чрез експери-

ментиране с живи същества.

В законовия текст са предвидени “строги ограничения” за използването на примати като цяло, а експериментите с големи маймуни, като шимпанзета, горили и орангутани, ще бъдат напълно забранени. В същото време текстът предвижда максимално заместване на опитите с животни с алтернативни варианти.

Снимка БГНЕС

Силни вторични трусы продължават да люлеят новозеландския град Крайсчърч след земетресението от 3 септември с магнитуд 7,1 по Рихтер. Бедствието е най-разрушително по рода си в страната за последните 90 години. Властите в Крайсчърч продължиха извънредното положение в града с една седмица

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Покрай Москва

През 2011-а много от чартерните полети ще преминат към регионалните летища

Татьяна ЗИКОВА

За туристите, предпочитащи да почиват в чуждестранните курорти, идната година подговаря две изненади. Чартерните самолетни полети, които тръгват от регионите, вероятно ще летят не през Москва, а може би през Калининград или други летища. Освен това може да се увеличи цената на застраховката на туристическия пакет.

Тези и други “горещи” проблеми на отрасъла обсъдиха с участието на най-големите туроператори зам.-министър на спорта, туризма и младежката политика Надежда Назина, ръководителят на “Роавиация” Александър Нерадко и ръководителят на “Ростуризъм” Анатолий Ярочкин.

Съвещанието е било посветено преди всичко на организацията на чартерните полети, най-популярният начин за пътуване със самолет при руснациите от средната класа. И една от най-горещите дискусии е било обсъждането на проблема за намаляването на транзитния пътникопоток през московските летища. Ще припомним - на скоро министърът на транспорта на Русия

Игор Левитин поръчка на “Росавиация” заедно с “Ростуризъм” да разработи въпроса за пренасочване на чартерните транзитни полети от столичните летища към регионите. Причината за това е затварянето за ремонт през 2011 г. на две от пистите във Внуково и Домодедово. А като се има предвид, че чартерите най-много се използват през летния сезон, могат да възникнат проблеми. Сега на чартерния пазар в Москва значителен дял имат именно регионалните авиокомпании, които летят както вътре в страната, така и курсират между столицата и повечето масови чужди курорти в Турция, Египет, България.

Туроператорите вдигнаха тревога - в такъв случаи билетите за чартерните полети могат да посъпнат едва ли не двойно. Можем да ги разберем - “донатоварването” на самолетите с туристи става именно в Москва. Полетите с европейска посока, дори такива като Гърция и Италия, от регионите са нерентабилни. В транспортното министерство, разбира, “Российская газета”, смятат обаче, че да се лети например от Екатеринбург в Турция, заобикаляйки през Москва, е по-скъпо. Още

повече, че мощностите на регионалните летища позволяват полетите по повече от туристически направления. Сkeptиците, обратно, са убедени, че “да се изнасят” чартерите извън Москва при положение, че всички имат дългосрочни бизнес договори с московските летища, не е съвсем правилно, в това число и от гледна точка на закона за конкуренцията. Тогава в Москва ще останат само големите авиокомпании. Но тук думата си трябва да каже федералната антимонополна служба. Според Анатолий Ярочкин не е необходимо чартерите да напускат Москва, “част от полетите спокойно може да се пренасочи към Шереметиево”, другата - да лети през нощта, когато традиционно е по-празно”, казва той. Окончателната точка в дискусията ще сложи транспортното министерство. В разговор с “Российская газета” един от туроператорите отбеляза, че идеята за Калининград се повдига не случайно. Днес това модерно летище, в което бяха вложени много инвестиции, може да бъде превърнато в голям международен транзитен център, откъдето да се изпълняват полети както в Европа, така и в държави

от Латинска Америка. А предстоящата реконструкция на московските летища е уместен стратегически повод за пренасочване на пътникопотоците и за развитието на центровете в страната. Експертът обаче прогнозира, че в началото това ще създаде проблеми за много от чартерните пътници. Регионалните летища и тяхната инфраструктура “не е подгответа” за полети в чужбина. Това обаче търпва ще се обсъжда.

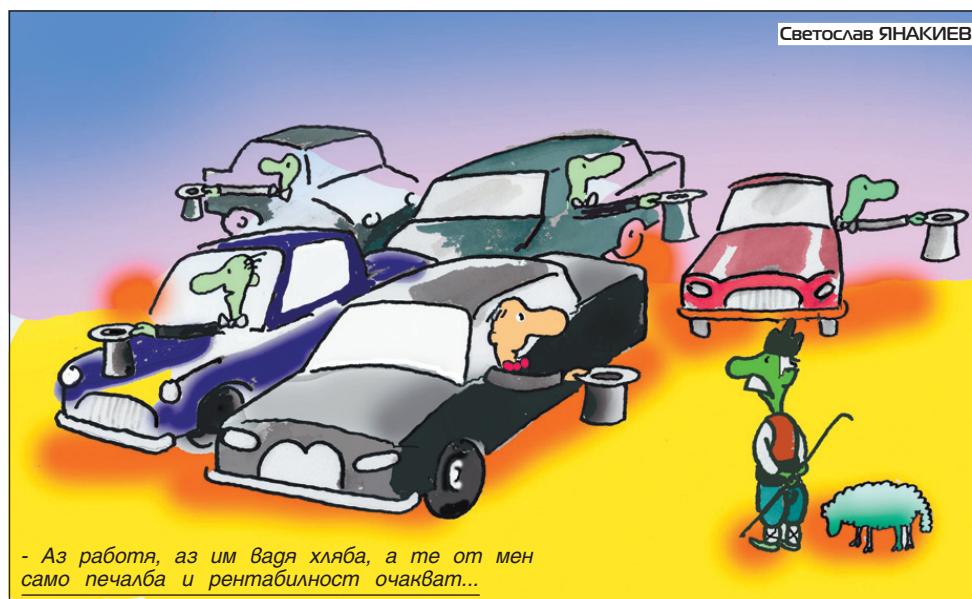
Колкото до увеличаването на цената на здравната застраховка при закупуване на пакетните туристически почивки, които сега възлизат на поне 15 хиляди долара, според Надежда Назина, тя не покрива много и инциденти с туристи в чужбина. А самите туристи възприемат плащането на застраховката като излишно харчене на пари. Бизнесът вече подготви нов стандарт за здравно застраховане на туристическите екскурзии, което ще струва най-малко 30 хиляди долара. За туристите това ще струва увеличение на туристическия пакет с 1,5-2 процента. Участниците в съвещанието решиха да обсъдят този въпрос още един път.

□ Общество

РАЛИЦА ТАБАКОВА

Свободата на движение и правото на свободно пътуване са сред водещите конституционни права на гражданите. Каква свобода има да пътува обаче пенсионерката от някое добричко село например, до което не достига нито автобус, нито влак? Какво право на придвижване притежават

- Аз работя, аз им вадя хляба, а те от мен само печалба и рентабилност очакват...

Светослав ЯНАКИЕВ

Когато държавата се държи като частник

малчуганите от затънти родопски села, които няма как да отидат на училище, защото школото е чак в града?

Днес държавата кратко и ясно им обяснява, че те "не са рентабилни за превозвачите". Държавата просто ги превръща в затворници. Обрича стотици възрастни и бедни хора на отшелничество, а децата - на неграмотност. Защото мисли, като частник, а не като социална държава. Именно за търговеца или частника този, който не носи добри доходи, не е интересен клиент. Защо обаче един министър се изказа по този начин преди два дни? Дали въпросният министър е чувал за социалните функции на държавата, която е длъжна да осигури минимален равен достъп до транспорт, образование и

здравни услуги на всичките си граждани? Без да ги дели на бедни и богати, още по-малко на рентабилни и нерентабилни.

Въсъщност министърът просто спазва линията, въведена от премиера, според когото нуждата от духовност, култура и изкуство е функция само на богатите и на жителите на големите градове. Щом тези, които имат нужда от театър, не могат да напълнят цял салон, значи са "нерентабилни". А актьорите, разбира се, са некадърници. Линията държи здраво и просветният министър. Образоването е за богатите, не за знаещите. Да не пропуснем и онзи, който твърди, че е финансът министър. За него науката единствено и само трябва да носи пари, много пари.

Пари, печалба, конкуренция... Думички, към

които са пристрастени частниците, търговците, лихварите. Как да наречем държавата, за която тези думички са по-важни от хората, от нуждите им, от правата им, от живота им? Та тази държава дели граждани си на такива, които ѝ носят печалба, и такива, които не могат да си плащат. Дели ги обаче, не за да се погрижи за вторите, а за да помогне на първите. Бедните, възрастните и слабите са ненужни или по търговски казано - "нерентабилни". Тази държава вече показва как се справя с нерентабилните - закрива ги. Сигурно ще "закрие" и хората. Онези, които не са "добри потребители", не пълнят касите на петзвездните хотели и не увеличават оборотите на моловете, не учат в частни вузове и не се лекуват

в частни клиники...

Дали да се учудваме? Та нали точно този премиер обяви половин България за лош материал.

И въпреки че сме от този, лоши материал, ще си позволим да дадем един кратък пример за социална държава и за взаимодействието ѝ с частниците. В Люксембург преди години държавата постави ясно условие на търговците, които желаяха да открият частни пощи. С част от печалбата тези обекти трябва да издържат държавните пощи, които са по-нерентабилни, но обслужват труднодостъпни и слабо населени райони. Ако частниците откажат, и държавата им отказва разрешително... Люксембург, ако премиерът случайно не знае, е средноевропейска държава със средноевропейски стандарт.

Боби да следва примера на Мъри и Наско

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

Президентът на БФС Борислав Михайлов с наредена глава обяви пред медиите, че приема оставката на селекционера на мъжкия национален отбор Станимир Стоилов след сръмната домакинска загуба от Черна гора в квалификациите за Евро 2012. Пет дни по-рано хасковският специалист беше готов да напусне след тежката загуба от Англия с 0:4 на легендарния "Уембли". Остана, за да бере срама с още едно конфузно поражение. Единственият български треньор, класирал отбор в групите на Шампионската лига, се реши най-сетне да си тръгне от представителната гарнитура. Целата обаче е пълно фиас-

ко в поредната еврокампания.

На Националния стадион "Васил Левски" бесните зрители подеха рефrena "Оставка". Не беше ясно само Мъри ли целева родните фенове. "Примера" на Стоилов последва и неговият ментор - директорът на националните отбори Наско Сирацов. Синът на първия световен шампион в историята на България Петко Сирацов обаче прие да признае само половината от вината - именно като директор на националните отбори. Но не и като член на Изпълнителния комитет на БФС.

А в двойното си качество вината му за фиаското на националния отбор е най-малко двойна. Защото хората от Пеневата чета от славния Мондиал в САЩ 1994 и с капитана си Боби Михайлов начело взеха властта в БФС. На управленския фронт обаче най-доброто футболно поколение не можа дори да доближи нивото на изявите си от терена. Едвали Боби Михайлов ще бъде запомнен като член

на няколко комисии в УЕФА, след като националният ни отбор по време на неговното управление се провали във всички квалификационни кампании. Управлението на Боби досега обаче ще бъде запомнено с безпредецентното налагане на Христо Стоичков за национален селекционер и на сина Ники Михайлов - за национален вратар. И в дната случај с дейното съучастие на Наско Сирацов. Сега самият Михайлов признава, че БФС няма средства за класен треньор на националите от чужбина, защото отборът отдавна не е печелил квалификации и не са постъпвали добри пари от успешни класирания. Едвали обаче чужд специалист ще извади футбола ни от блатото на посредствеността при сегашното положение на клубовете, на базите им, на работата с подрастващите - все резултат от управлението на Боби и ко. Трябвало да се работи за подмладяването на националите, които все пак са огледалото на родния футбол.

те ни завършиха последни в своята група. Така, както започнаха и мъжете. След като ненужно в "А" група се мъчат 16 отбора, само за да няма обидени в отделните области, които евентуално обаче ще гласуват против на следващия конгрес на БФС.

Когато Михайлов победи Иван Славков в битката за шефското кресло в БФС, се изляха обещания за конференции за бъдещето на футбола. Чакаше се вратарят да поведе четата и към успехи на управленското поприще, но не би.

Изходът от кризата подсказва вездесъщият премиер Бойко Борисов, иначе добър приятел на футболистите от "златното поколение". "Трябва да започнем с промените по примера на Германия - от първия до последния". Затова обаче Боби трябва да последва примера на Стоилов и Сирацов. И също да подаде оставка, като приеме поне част от вината за провала на националите, които все пак са огледалото на родния футбол.

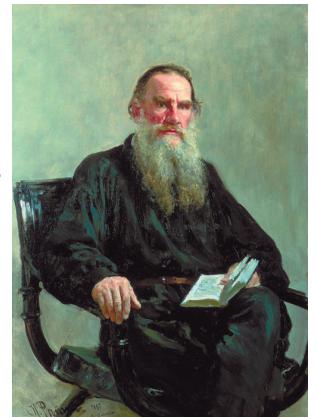
Датата

9

www.duma.bg

1828 - В ЯСНА ПОЛЯНА, ТУЛСКА ГУБЕРНИЯ, СЕ РАЗДА ГРАФ ЛЕВ НИКОЛАЕВИЧ ТОЛСТОЙ (1828-1910), ПИСАТЕЛ И ФИLOSOF.

Учи в Казанския университет, напуска го и се връща в имението, занимава се сам с образованието си и управлява имотите. През 1852 г. завършва първата си повест "Детство". Преживява обсадата на Севастопол през Кримската война. Напуска военната служба, известно време живее в Санкт Петербург и има забележителен успех в литературните кръгове. Връща се в Ясна Поляна, основава училище, издава педагогическо списание, пише учебници. През 1862-а се жени за дворянката Софи Берс и става баща на 13 деца. Написва 4-томния "Война и мир" и "Анна Каренина". Пише книги за религията, войната, патриотизма, създава толстоизъм - религиозно-философско учение за непротивене на злото с насилие, и до края на дните си се занимава с благотворителност. Автор е на романа "Възкресение", на повестите "Крайцерова соната", "Хаджи-Мурат", на сборника "Севастополски разкази", на драмите "Силата на мрака", "Живият труп", на комедии, творби за деца, публицистика, дневници, педагогически съчинения и на автобиографична трилогия. Лев Толстой умира на 20 ноември 1910 г. в Астапово, Русия.

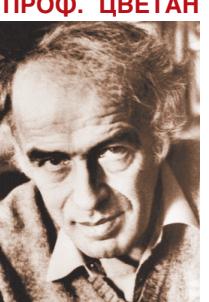
1886 - В БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ, Е ПОДПИСАНА МЕЖДУНАРОДНА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА АВТОРСКОТО ПРАВО НА ЛИТЕРАТУРНИ И ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ. Приет е срок на закрила на произведенията до 50 г. от смъртта на автора. Бернската конвенция е изградена върху 3 принципа: на националния режим - произведение, създадено в една страна членка, трябва да получи закрила в другите страни членки; на автоматичността на закрилата - закрилата не зависи от никакви формалности, процедури или регистрация и се предоставя автоматично; на независимост на закрилата - закрилата на едно произведение в една страна членка не зависи по никакъв начин от закрилата на това произведение в страната на произхода.

1944 - ОТЕЧЕСТВЕНИЯТ ФРОНТ (ОФ) - КОМИНИСТИ, ЛЕВИ ЗЕМЕДЕЛЦИ, СОЦИАЛДЕМОКРАТИ И ЗВЕНАРИ - овладява властта в страната. Съставено е коалиционно правителство на ОФ с министър-председател Кимон Георгиев (Политически кръг "Звено"), в което по четирима представители имат БРП - Добри Терпешев, Антон Югов, Минчо Нейчев, Рачо Ангелов, БЗНС - Никола Петков, Асен Павлов, Борис Бумбаров, Ангел Държански, "Звено" - Кимон Георгиев, Петко Стайнов, Дамян Велчев, Станчо Чолаков, двама има БРСДП - Григор Чешмеджиев и Димитър Нейков, плюс независимите Петко Стоянов и Димо Казасов. Кабинетът се обръща към СССР с молба за примирие и съветското командване прекратява военни действия срещу България от 22 часа българско време.

1972 - БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ ИЗЛЪЧВА ПЪРВО ЦВЕТНО ПРЕДАВАНЕ, манифестиация на живо от площад "9 септември" (днес "Александър Батенберг") в столицата. На този ден започва работа и Варненското телевизионно студио. Три години по-късно на този ден започва и редовното излъчване на Втора програма по Българската телевизия.

1995 - В СОФИЯ УМИРА ПРОФ. ЦВЕТАН БОНЧЕВ, УЧЕН-ФИЗИК. Роден е на 30 август 1929 г. Ръководител е на катедра "Атомна физика" към Физическия факултет на Софийския университет от 1968 до 1992 г. Чете лекции и активно работи в областта на приложната експериментална ядрена физика. Изследва ултравиолетовата светлина, излъчвана в процеса на работата на гайгер-мулерови броячи. След аварията в Чернобил на 26 април 1986 г. професор Бончев пише статии за опасността и последиците от радиоактивния облак, който достига България. Той е член на Гражданския комитет за защита на АЕЦ "Козлодуй" и първият председател на Българското ядрено дружество, създадено през 1991 г.

Илияна Йотова:

Ромите се превърнаха в инструмент

**Казусът възроди позабравеното отношение
и нихилизма към членството на България
и Румъния, казва евродепутатът**

Интервю на Искра МИЛЕВА

□ Г-жа Йотова, върху какво акцентира Европейският парламент в началото на есения сезон?

- Ромският въпрос бе сериозно обсъден в първия ден на работата на Европарламента. Извън дискусията, която ние провокирахме миналата седмица, Жозе Мануел Барозу в отчета за свършеното от ЕК през последните месеци и очертаването на следващите ѝ стъпки отдели специално внимание на случилото се това лято във Франция.

□ Какъв е основният извод?

- От дискусията и изказванията на еврокомисарите стана ясно, че това, което се е случило през лялото във Франция, е грубо нарушение на човешките права. В много от изказванията, включително и в нашата позиция, стана въпрос дали наистина работи Хартата за правата на човека или тя си остава само с добрите пожелания. Бе повдигнат и въпросът, че в случая няма нито един осъден рим от извършване на престъпление. Получава се така, че трябва да напуснеш Франция просто защото си ром.

□ Какви рискове крие тази ситуация?

- Изключително рисково е да се коментира цялата тази етническа общност. Защото днес са ромите, утре могат да бъдат представители на други етнически групи.

□ Дали няма никакви скрити цели?

- За съжаление проблемът с ромите се превърна в инструмент за две неща. Първо, целеше се отвлечане на вниманието на хората от това, че оп-

ределени правителства на европейски държави не могат да се справят с последствията от кризата и затова искат да поставят акцента на друго място. Второ, този случай се превърна и в инструмент за политическа употреба. Защото френският президент Никола Саркози се нуждаеше от една такава ситуация, за да премести общественото внимание от реформата в пенсионното осигуряване. Това не му помогна особено много за рейтинга, защото станахме свидетели, че цяла Франция бе обхваната от национална стачка.

□ Да, но какви са истинските последствия?

- Първото, което се набива на очи, е, че има безкрайно много европейски документи, резолюции, доклади, директиви. Когато обаче реално възникне подобна криза, се оказва, че има прекалено много хартия, но малко възможности за действие.

□ Какво мисли по този въпрос Европарламентът?

- Общото мнение на Европейския парламент е, че Европейската комисия действа не особено активно, че ненавременно взима съответните позиции. Действително могат да се напишат прецизно много документи, но, ако няма действащи мерки, които да имат елемента "задължителност" към държавите-членки на ЕС, ще си останем само в сферата на добрите препоръки.

□ Ще стане ли това?

- Не трябва да се забравя, че е изключително важно, че става въпрос в крайна сметка и за финанси, за финансирани на проекти. Необходими са още целеви средства, които да бъдат отпуснати чрез Европейския социален фонд. От тях може да се заделят пари

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ИЛИЯНА ЙОТОВА е родена на 24 октомври 1964 г. Завършила е българска и френска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Специализира е в Националното училище по администрация, Франция и в Центъра по европейски науки, Страсбург. Работила е като е репортър, редактор, водещ и директор дирекция "Новини и актуални предавания" в БНТ. Владее френски и руски език. Омъжена, има един син. Депутат в Европейския парламент от групата на Социалистите и демократите от юни 2007 г.

за ромски жилища например.

□ Само пари ще решат ли въпроса?

- Акцентираме на това, че основното при решаването на този въпрос е интеграцията. Силовите методи не могат да решат проблемите, те само ги задълбочават.

□ Ясен ли е ромският въпрос на колегите Ви в ЕП?

- В изказването на много колеги забелязах, че те са против това да се посочват с пръст две държави от Европейския съюз, които, видите ли, не се

били справили с интеграцията на ромите. Аз също попитах - покажете ми държава, която изцяло да е решила този проблем. Оказа се, че някои от моите колеги, които убедено говорят по ромската проблематика, всъщност изобщо не познават ситуацията в България. Не познават ситуацията с ромите в страната, защото тя е различна за всяка една членка на съюза. Казусът с ромите и България, Румъния и Франция възроди отново позабравеното отношение и нихилизма към членството на двете държави в ЕС.

Има прекалено много хартия, но малко възможности за действие

Експериментът

Евгений ГИНДЕВ

Aко се следят средствата за масово осведомяване, изводът е очевиден - икономическото състояние на държавата е лошо, обществото е разтръснено, очертаващите се перспективи не будят никакви надежди. Соня Колтулиева в интервю пред в. ДУМА от 25.08.2010 г. с презрение заяви, че "България е дамгосана с тежката съдба да има за икономически вице премиер и финансов министър по време на криза един ограничен касиер-счетоводител вместо финансист с опит, компетентност и познания на реалната икономика... Той е шоумен в "Дисниленда на Балканите". Повече от месец в електронното издание на в. ДУМА стои статията на д-р Н. Михайлов "Само гладът може да събори популизма на тази власт". Но най-показателна е една бележка на Юрий Борисов в броя от 1.09.2010 г. В нея се задава много сериозен въпрос: "Казват, че държавата била лош стопанин...

Ако е вярно, защо това трябва да се отнася само за отделни предприятия, а не и за цялостното управление? Не може ли да станем световни новатори и да обявим управлението на България на търг?"

Нека да направим опит да се ориентираме съвсем накратко по този въпрос. При това аз нито няма да измислям, а само тезисно ще изложа написаното в английския в. "The Guardian" от 11.09.2007 г.

Всичко тръгна от САЩ при президентството на Дж. Буш-младши. Този период беше тържество на необуздания капитализъм по модела на Милтън Фридман, президент на фонд "Наследство" (Heritage Foundation), според когото държавният сектор трябва непрекъснато да се ограничава заедно с предаването на правителствени функции на частни корпорации, работещи на принципа на печалбата. Крайностите стигнаха дотам, че Буш-младши започна да приватизира и сектори като националната сигур-

ност, отбраната и воденето на войната, защото беше убеден, че частните компании са способни да предоставят базови услуги. Ролята на правителството се свеждаше до събирането на пари, нужни за разкриването на нови пазари, за закупуване на идеи в кипиянския котел на свободното предприемачество и да стимулира индустрията да създава още по-нови технологии. С други думи, политиката създава търсенето, а частният сектор предлага възможните решения. По думите на Джейн Александър от министерството за национална сигурност "Ние нищо не създаваме; ако пазарът не го създаде за нас, няма да имаме нищо". Така започна да се утвърждава нова форма на управление, наричана аутсорсинг (съвременната Българска армия се строи по този принцип).

Терористичните актове от 11.09.2001 г. ужасяващите природни и техногенни катастрофи като че ли сложиха край на разъзданиите идеи на Фридман. Оказа се, че да се разчита на

частния сектор в минути на изпитания е не само недалновидно, но и престъпно. Обществото отново си спомни за кейнсианството. Но не задълго. Новият президент Обама, отначало срамежливо, а вече и открыто, продължава реализацията на идеите на Фридман. Вижте Ирак. Професионалната армия се изтегля, заменят я частните охранители. До 70% от работата на новата разузнавателна агенция CIFA (Counterintelligence Field Activity) се изпълнява от частни фирми. Бившият директор на Агенцията за национална сигурност Кен Минихан заяви: "Националната сигурност е твърде важна, за да се довери на правителството".

Точно тези идеи и тази практика се старае да внесе в България "провалилият се чиновник от Световната банка" Симеон Дянков. Като прибавим и известната политика на банката да стоварва цената на всички трудности в икономиката върху гърба на бедните и средните слоеве от населението, картината в България

става прозрачна, като водата на Рилските езера - насяща се капитализъм от най-варварски, див и примитивен вид, правещ богатите още по-богати и бедните - още по-бедни. Стигна се дотам от политиката на правителството на ГЕРБ да се възмущават СДС и ДСБ. Каква ирония на съдбата - хората, най-отговорни за ставащото в страната ни, вече усещат опасностите, криещи се в провежданата политика, и се забезпокоиха. Но - дотук! Защо?

Защото времето на преговори и на демонстрация на недоволство чрез скръстените ръце (стачките) вече изтича. Народът, обществото е на кръстопът и какъв път ще избере, все още не може да се предвиди. Може да стане и страшничко. А къде е опозицията?

Докато гледат как потупват по рамото и хвалят нашия министър-председател за бързите и решителни реформи, не се учудвайте. Ние сме експеримент, в който се проверява колко време един народ може да издръжи да го правят на скот.

□ Девети септември

Поуките на миналото

И антифашистката съпротива,
и сътвореното у нас по времето
на социализма са незаличима
част от народната памет

Димитър ДИМИТРОВ

Девети септември продължава да разделя народа ни на привърженици и противници на това повратно събитие в нашата история.

Вече 20 години господстващата идеология и политика налагат крайно негативно отношение към антифашистката съпротива, към събитията около тази дата, към последвалия социалистически период в страната ни.

Законодателят отказа да признае на всички участници в антифашистката съпротива статут на участници във войната срещу нацизма и фашизма и обяви за престъпен социалистическият режим от 1944 до 1989 г. Бяха отменени присъдите на Народния съд, включително на осъдените по искане на правителствата на САЩ и Великобритания. Мълчи се по това, че съдът беше създаден с решение на съюзничите-победители, а не по българска прищаявка. Самозвани историци, псевдоучени и писатели, в учебници по история и литература, в публикации и електронни медиа и във филми партизаните и всички участници в антифашистката борба преди и по време на Втората световна война се третират като деградирали лумпени, терористи, престъпници. Разрушават се паметници на загинали антифашисти и се издигат паметници на служители на монархоядската власт, които ги преследваха и избиваха, възвхавали днес като "невинни жертви на комунизма".

Сред тях личат имената на убийците и на децата от Ястребино, и на ръководителя на английската военна мисия при Народно-освободителната въстаническа армия Франк Томсън, и на попаднали в плена американски летци, някои от които българските партизани освободиха и включиха в своите отряди.

Само левицата реагира остро в Народното събрание при обявяването за престъпен "режима през целия следдеветосептемврийски период".

Въпреки масираната пропаганда кампания в проведена преди няколко месеца анкета Девети септември беше посочен като най-значимото събитие в историята на България през XX в., което изненада мнозина. Антифашистката съпротива и сътвореното у нас по времето на социализма са незаличима част от народната памет.

Поколението антифашисти преди 66 години извършиха достоен за възхищение подвиг. Подвиг, за който са писали и ще продължават и в бъдеще да пишат умни хора. Подвиг, възпитян от народа ни в песни, които се пееха в цялата страна и на много места все още се пеят по различни поводи. В онези жестоки десетилетия, когато само за неугодно на властта изказване вкараха в затвора и разстреляха, самото решение да се членува в нелегална, комунистическа или некомунистическа антифашистка организация и особено да се участва във въоръжена борба, рискувайки дом, семейство,

собствен живот и живота на близките си, бе истински подвиг. На този подвиг бяха способни най-издигнатите, най-образованите български граждани, независимо от социалния им произход, професията и имущественото състояние на рода им. Солидно аргументирана е оценката на редица български учени, че в антифашистката борба през 1941-1944 г., а и през целия период след 1923 г., участва цветът на българската младеж,

цвъртъм на българската нация

Тази оценка се съдържа в трудове не само на български и съветски, а и на редица западни изследователи с различна идеяна и политическа ориентация, в анализи и информации на американски и английски разузнавачи и дипломати от времето на Втората световна война, както и в спомени на американци и англичани, участвали в българското антифашистко партизанско движение.

Ще бъде грешка, ако не подчертаем, че това поколение беше водещо в следвоенното възстановяване, в икономическия, социалния и културния възход на България, която в годините на социализма се изкачи на членни места в класацията на ООН по показатели за човешко развитие: здравеопазване, образование, наука и култура, икономическо и социално развитие, жизнено равнище.

Родените през първата половина на миналия век като че ли бяха орисани "да живеят в интересни времена". Те се родиха при капитализма, осъществиха прехода към социализъм, с ентузиазъм и вяра в бъдещето градяха социализъм, изживяха тежко не-

Митинг в София по случай победата на Девети септември 1944 г.

налия век България участва в четири войни, преживя две национални катастрофи, четири въстания, няколко държавни преврата, две десетилетия пулсираща гражданска война, два прехода към противоположни социално-икономически системи. Каквито и обяснения и характеристики да се дават на миналите драматични събития и обрати, без съмнение това са сувори изпитания, през които историята отреди нашият народ да премине.

Редица изследователи с основание определят сегашния преход като

катакстрофа без аналог

в новата българска история: непозната материална разруха, разбойническо и безнаказано ограбване на националното богатство, масова бедност, демографски срив, ликвидиране на промишлеността, на селското стопанство, здравеопазването, образоването и науката, организирана и битова престъпност в несравнимо големи размери,

драматичните събития от края на миналия век, които промениха радикално Европа и света, се отразяват по различен начин върху поведението на хората у нас. Онези, които на Девети септември загубиха власт, богатство и привилегии, и техните наследници възприемат промените като реванш и справедливо възмездие за поражението, което претърпяха преди 66 години. Други, които винаги вървят след победителите и силните на деня, надпреварващи се в стремежа да се представят за най-правоверни комунисти и русофили, днес се изявяват като най-яростни антикомунисти и русофоби. Примите са много.

Не са малко хората, особено от възрастните поколения, които изживяват тежко краха на т. нар. реален социализъм, разочаровани са от поведението на политиците, включително от БСП. Затвартат се в себе си и се оттеглят от активна дейност, изпадат в апатия и отчаяние, склонни са дори да възприемат като провал целия си отминал живот.

Има и такива, които събитията не прекършиха и които останаха верни на социалистическия идеал, преосмисляйки миналото, извлечайки поуки от пораженията, отхвърляйки погрешното и отживялото времето си, запазвайки непреходното, търсейки нови характеристики на

социализма като алтернатива

на доказалия неспособността си капитализъм да реши проблемите, от които зависи оцеляването и бъдещето на човешкия род.

По този труден път през 1990 г. тръгна БСП и се движи по него с лутания и грешки, превършайки се в нова по същество партия. Този процес още не е завършен. Неговото забавяне е сред причините за сегашната дълбока криза на организацията. Разцепление и напускането на партията не са път за изход от кризата.

Напоследък, под влияние и на разразилата се глобална икономическа криза, ситуацията се променя в Европа и света. У нас - също. Антикризисните действия на повечето правителства в голяма степен са не просто отклонение, а отрицание на икономическите принципи на неолиберализма. Ако се върва на публикувани в българския печат данни, 80% от германците не одобряват капитализма и са за коренни реформи, променящи системата. Преди повече от пет години Партията на де-

мократичния социализъм, наследник на Германската единствена социалистическа партия, и отделилите се от Германската социалдемократическа партия леви течения начело с бившия председател на ГСДП Оскар Лафонтен се обединиха в новата партия Die Linke (Левицата). Още с първото си участие в изборите през 2005 г. тя влезе в Бундестага и в Европейския парламент. В изборите през 2009 г. спечели 20 места повече и със своите 76 депутати се нареджа на четвърто място в Бундестага.

У нас през 2001 г. беше възстановена Благоевата социалистическа библиотека. Благоев откри библиотеката с "Що е социализъм и има ли той почва у нас". Възновенат библиотека тръгна с книга, озаглавена също с въпрос: "Защо рухна реалният социализъм".

Българският социализъм, както и социализъмът в много други страни, възникна под влияние на германския социализъм, възприемайки марксизма. Оттогава интересът на българските социалисти към германския социализъм е традиционно силен. Германският олигопол имаше решаваща роля в развитието на Георги Димитров за изработването на новия курс на Комунистическия интернационал през 1935 г. и за обосноваване на вижданятия му за народната демокрация като различен от съветския път към социализма. Затова не е изненадващо, че възновената библиотека публикува книги на два

Млади, заедно, по общия път...

говото рухване, сточески понасят тежките на прехода към капитализъм и отново живеят при капитализъм. Толкова и такива драматични обрати са твърде много за един човешки живот.

Редица изследователи наричат "жесток" миналия ХХ в. - век на световни и локални войни, на кървави революции, въстания и гражданска война, на студената война, на повтарящи се локални и глобални икономически и финансови кризи. През ми-

ловесеместна корупция, духовна и нравствена деградация. С редки изключения т. нар. политически и бизнес елит се прослави в Европа и по света със своята некомпетентност и корумпираност, с продажността, късогледството и безхаберието за националните интереси. На този фон не е случайно, че българската нация е най-леснистично настроена в Европа, без общоприети национални идеали и ясно виждане за бъдещето.

Днес у нас се увеличава броят на мислещите млади хора и много от тях търсят път за националното ни оцеляване и въздигане в идеите на социализма. Не на безвъзвратно отминалите, познати на възрастните поколения, социализъм, съответстващ на новите реалности на ХХI в. Ако възрастните сумеят да извлекат поуки от миналите успехи и поражения, и по някакъв начин улеснят младите в техния стремеж към по-добро лично и общонационално бъдеще, ще имат основание да изпитат задоволство, че са изпълнили своя личен и обществен дълг.

□ Дума на писателя

Антон ДОНЧЕВ е роден на 14 септември 1930 г. в Бургас. Завършва гимназия във Велико Търново (1948) и специалността "Право" в Софийския университет (1953). След завършване на висшето си образование се отказва да служи като съдия и става писател. През 1961 г. излиза първият му роман "Сказание за Самуила..." Няколко години по-късно (1964) излиза романът му "Време разделно", с който става един от най-известните съвременни български писатели. Книгата е преведена на повече от 30 езика в тираж от милиони екземпляри. Към нея проявяват интерес филмови продуценти от Италия, САЩ, Германия, Франция и Русия. Получава номинация от американската фондация "Джейн и Ървинг Стоун" за най-добър исторически роман, издаден в САЩ. След нея излизат още няколко романа на писателя "Сказание за Аспарух" в 4 тома (1981-1994), "Странният рицар на свещената книга" (1998), "Трите живота на Krakra", с които си спечелва името на един от най-големите съвременни световни автори на исторически романи. През 1999 г. е награден с литературната награда "Балканника". Носител е на орден "Стара планина" и на най-високия шведски орден за чужденци "Полярна звезда", а през 2004 г. е удостоен с Голямата награда за литература на Софийския университет "Св. Климент Охридски", с редица други престижни български и чужди награди.

Интервю на Борис ДАНКОВ

□ През последните 20 години страната ни преживява граматичен срив. Резултат на какво е според тебе това пропадане?

- На липсващото равновесие между духовно и материално. Някога българските воини са носели боен пояс. От нас са го взели и в други

идеи. Не може една икономическа култура, която е създадена в продължение на 40-50 години; една наука и едни умове, които са "отглеждани" за същото време, да ги умножиши, да ги ликовидираш. Това е равносилно на лудост. Това е лудост! А тук пък, което се случва днес с българското слово, това е някакъв кошмар!

□ На едно място казваш, че е паднал покривът на българската

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

имаме държава, имаме царство на български дух. Оттогава само 300-400 години съществува българска държава, която има граници, армия, страж, всичко. През останалото време нямаме държава, но съществува България. Така до ден днешен имаме българска държава. През последните 20 години от нея са се откъснали достатъчно големи компактни маси: 200 000 българи живят в Гърция, 200 000 - в САЩ, 150 000 - в Испания, 100 000 - в Италия... "Пламъкът" идва от тук, от България, но кладите се "палият" там, в тези държави. И тези маси са все части от царството на български дух. И ние трябва да направим така, че тези българи да останат част от този дух. Нека не гледаме толкова трагично на факта, че много българи напускат страната. Вместо да се вайкаме, по-добре е да мислим как тези хора да останат българи, как да бъдат запазени нашите ценности, които те пренасят със себе си в чужбина.

□ Да, но фактически говорят тъкмо обратното, че българите, които живеят в чужбина, много по-бързо и по-лесно биват асимилиирани, отколкото другите народности?

- Мисля, че това е признак на култура. Колкото по-бързо една народност се приобщава към друга нация, толкова по-добре. Въпросът е тези хора да останат част от български дух - да си помнят езика, да четат български книги, да се интересуват от България, да вземат участие в нашия политически

ношение е по-добър, а в друго - по-лош, но статистиката не отразява това, което се случва с него.

□ Добре, ние ще си направим до-сториена статистика, но след като ни липсва адекватна политика, как ще променим нещата?

- Политиката не хърчи във въздуха, тя е в умовете на политиците.

□ Значи ни липсват личности, които да осъществят тази политика?

- Не, личности има. Проблемът е в културата на обществото. Колкото по-висока е неговата култура, толкова по-добре. Нищо по-лесно не се манипулира от никоокупирани и недостатъчно интелигентни хора. Силата и слабостта на българския народ е в това, че той продължава да бъде изключително интелигентен. И най-голямото му преимущество се превръща в пречка за неговото сплотяване. Интелигентността на българския народ му пречи да се обедини около една идея. На второ място - липсата на хора, които да видят този народ.

Ще си послуша с един пример от историята. Навремето се води битка, а не може да се разбере къде е левият и къде десният фланг, кой че поведе войската към победа. И тогава се оттегли един от войводите и на най-близкия хълм си забива знамето. Всички гледат, гледат и току извикват: "Ето го там е войводата Ивац!" Лека-полека започват да напускат полегнатиято и по едно време се вижда, че на хълма виси си при войводата Ивац.

Пътят на народа е пътят на един керван. Той е длъжен всяка вечер да сече дърva, за да пали огньове, всеки ден да копае гробове за мртвите, а като стигне река, да прави мост, но в същото време този керван трябва да има звезди и съзвездия, която се движки. Най-напред трябва да разберем къде са ориентирите, към които се движат българският народ. Защото днес, както и вчера, се приказват много неща, но няма "забито знаме", около което да се събере народът. Национална доктрина? - Няма. Национални идеали? - Като се чуе за това, всички се свиват. Но нека си кажем и най-важното. В момента в целия свят и в България се води битка за новешки души. Битката е за душите на хората.

Освен всичко друго - онова, което много ме плаши, това е, че в България с народъ се разговоря на "ти". Към народът управникът трябва да се обръща с думите: "Ваше величество, мой народъ!" Не можеш да управяваш този народ и да не изпиташ чувство на дълбоко уважение и преклонение към него. Особено когато този народ е на 1200-1300 години и е народ, създаден от словото.

На тази земя са били прабългари, славяни, траки, келти, узи, мизи, 20-30 народъ - къде са те? - Нещо да е останало от тях? Но ние сме тук. Имаме един великолепен, един невероятен език за общуващ помежду си, със света и Бога. Имаме деца, които не прекъснато се раждат и носят гените на толкова народ и цивилизации. Виждаш ли колко са различни, колко са интелигентни и красиви, умни. Е,

а не пребрежи за какво става дума. А имене през цялото време бъркаш в "кашата" и никой не търси края на "конците". Е, как ще се оправим, как ще намерим изхода от задълженията?

□ Какво е твоето правило в живота и литературата?

- Не обичам да го споделям, но някъде преди много години видях една гравюра, която изобразяваше двама монаси, които теглят рало. По-късно в съзнанието си "преработих" тази гравюра и си представих, че тези двама монаси са светите братя Кирил и Методий. Под тази гравюра имаше надпис: "Ора го labora! Моли се и работи! Добро начало! Двамата братя, впрегнати в рапота над браздата! Те са невероятни образи, невероятно постижение на човешкия дух. Всъщност голямото дело на българите, на България е, че са спасили бъквите на братята и са ги дали на 200 млн. славяни.

Снимки архив на издателство "ЗАХАРИ СТОЯНОВ"

Насам със... себе си

Трудно е да си ги представим и по-добре да не си ги представяме, защото ако ги погледнем в очите, нямаме никакво извинение за онова, което днес вършим.

□ А в тази борба за душите няма ли да ни превземе латиницата?

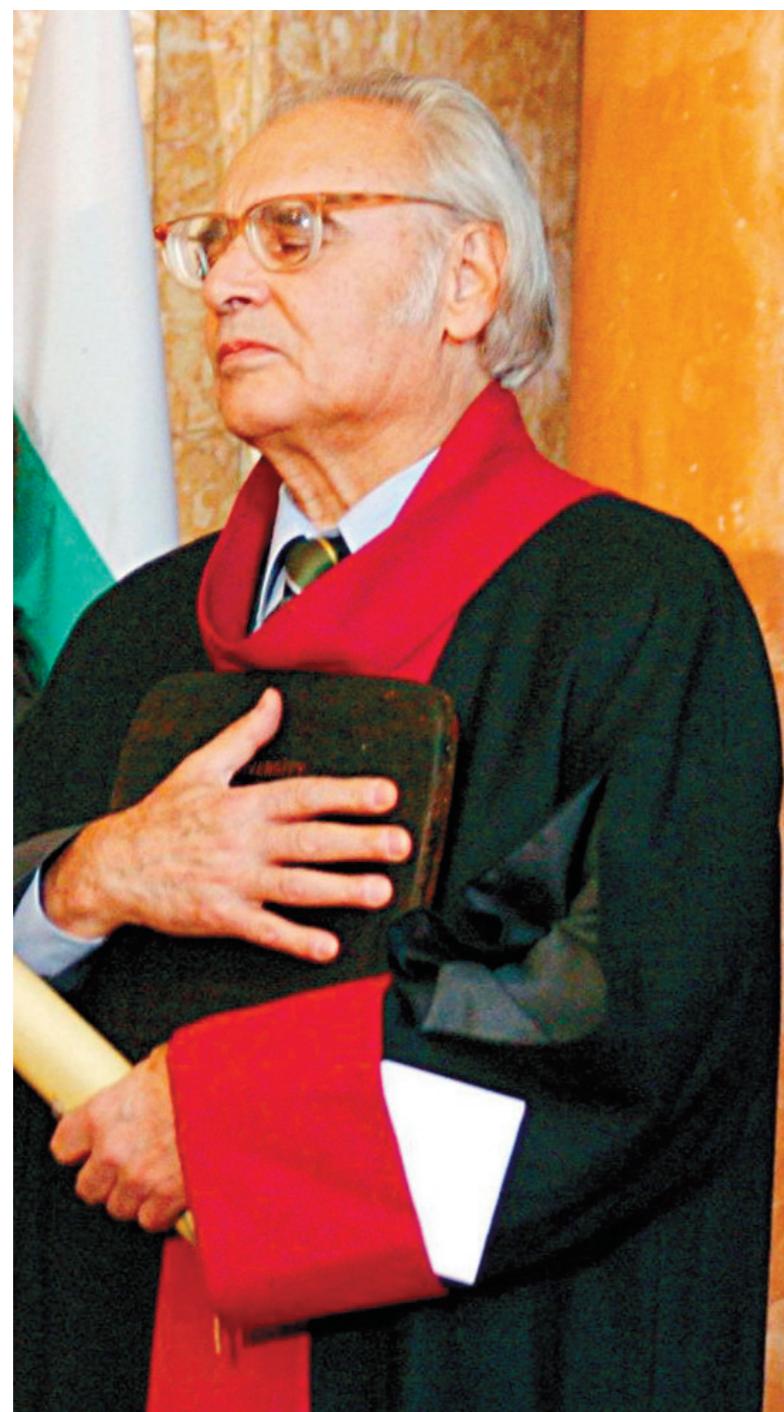
- Не, няма да ни превземе, защото крепостта на славянската азбука е в Русия, а латиницата ѝ е я превземе друг път. Но тя няма да може да превземе и нас. Ние не држим сметка за невидимата връзка, която съществува между словото и душата на човека, между буквата и словото. Това е един невероятен език, в който има силна и непобедима музика.

□ Как се чувстваш пред 80-годишнината?

- Когато бях по-млад, отидал при личната си лекарка (Бог да я прости!), оплаках я сърце и от какво ли не, а тя ми каза: "Дончев, живи отът на мъка започна на 50!" Петимът съм сега да отида при някой доктор, който да ме прегледа и да ми каже: "Дончев, живи отът на мъка започна на 80!" Истина е, че съзрялът зад гърба на човека остават маси неща от по-младите години. А иначе как да го нарека - самочувствие, отношение към света, възприемане на яркостта на цветовете, отсенките на звуците, на цялата Вселена от усещания, която те залива от сутрин до вечер - не знам? Но за мене това, което е на 80, ми изглежда по-ярко от онова, което съм изпитвал на 50.

□ Да си жив и здрав! И за много години!

Ивац поколение от умни и красиви млади хора

Бедата е, че днес около 22 на сто от младежите, като завършват следването си, напускат България, за да отидат да живеят и работят в чужбина - казва авторът на романа "Време разделно", който след няколко дни става на 80. За много години!

Бъдата е, че днес около 22 на сто от младежите, като завършват следването си, напускат България, за да отидат да живеят и работят в чужбина - казва авторът на романа "Време разделно", който след няколко дни става на 80. За много години!

живот. И най-важното - да имат абсолютно съзнание, че като българи са нещо уникално и неповторимо, че с тяхното изчезване изчезва един инструмент от световния оркестър. Изчезнели ли, нямам да има повече българи.

□ Значи ти си оптимист за бъдещето на България?

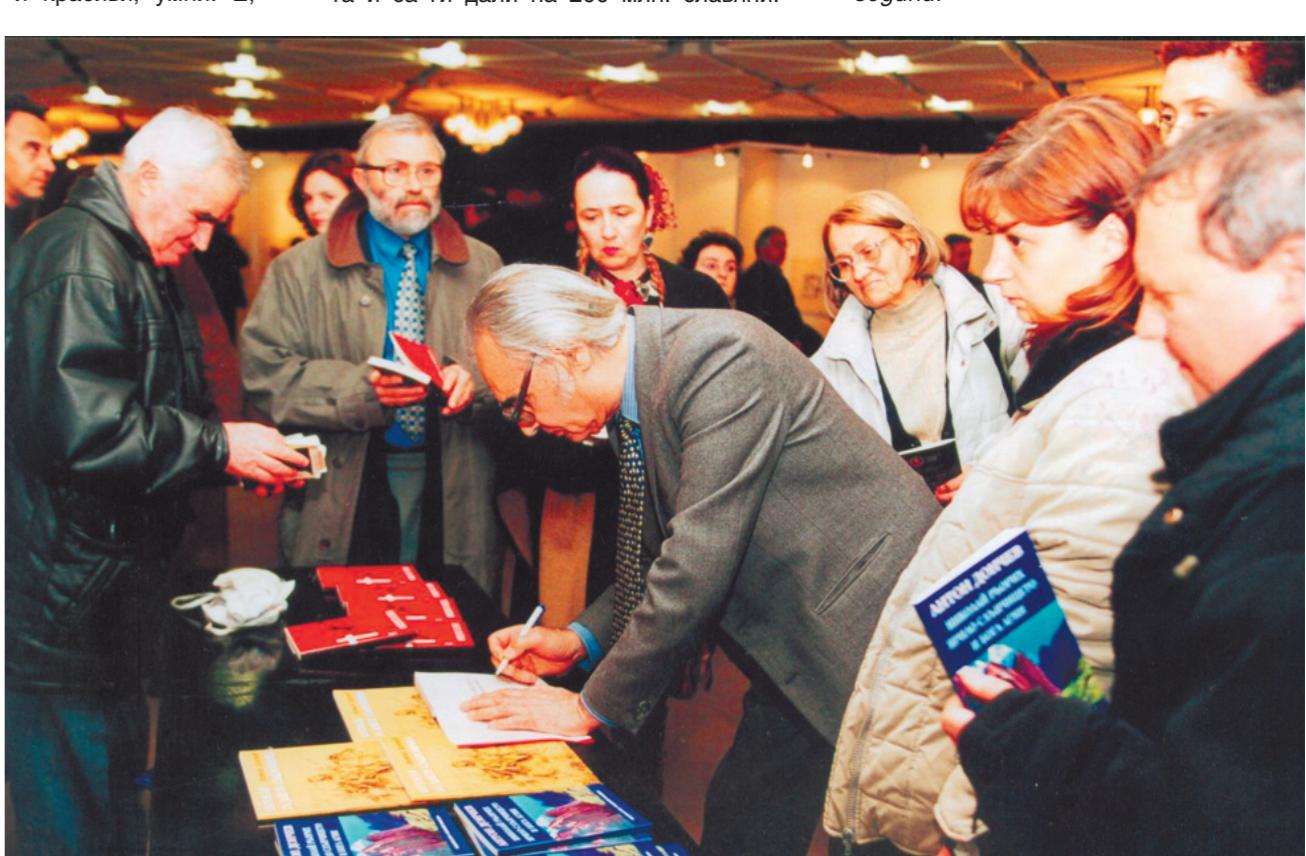
- Какво значи оптимист? България съществува такава, каквато е. България ще си разтвори главата, както е казано и в Библията: "И Бог като пиян ще се надигне от масата, ще разтвори глава и ще удари с ръка върху масата." Българският народ ще си разтвори главата. Невъзможно е да дреме в това пиянство.

□ То като че ли не е толкова пиянство, колкото летаргия?

- Във всеки случай народът си е опрал челото на масата и не иска да си видне в главата, за да види какво става около него, но рано или късно ще го направи. Идва ново поколение от млади интелигентни хора, а ние, възрастните, им отваряме вратата към един народ, който е на 1200-1300 години и е народ, създаден от словото.

□ Но нещата като че ли са много по-сериизи и по-тежки?

- Точно затова ще кажа, че в шахматната игра е важна позицията, в която сме - с какви фигури разполагаме, къде са ни конете, държим ли центъра, на кой фланг ще нападаме - наляво или надясно. Имаме Българска академия на науките, притехаваме научен и интелектуален потенциал. Тези хора трябва да бъдат събрани и запитани - къде сме и на къде отиваме, какво става и защо става? Да се разберем и по въпроса за българската статистика, да видим какво се крие зад тези невероятни несъпадения между това, което е, и онова, което се отчита. Защото нещата не са тези, които се водят по статистика. Българският народ е много различен. Той в едно

Автографи за читателите

Искам думата

Читателят преди всичко

www.duma.bg

Социалистическите сили

За „новото мислене“ и лявото пространство

Проф. Николай КОСЕВ

B публичното пространство упорито се дискутира „новото мислене“.

Какво е то и защо е ново?

Днес това е тема на левите сили. Лидерите на няколкото БКП-та, на няколкото БЗНС-та, на Отечествения фронт, на Българския антифашистки съюз и много други говорят за ново мислене.

Днес обществено-икономическото и политическото развитие на България е коренно различно от това до 10 ноември 1989 г. У нас е изграден нов обществен строй, капитализъм, при това - див капитализъм. Именно този факт е първопричината за „ново мислене“. Затова то е осъзнаване и възприемане на факта, че живеем в капитализъм и мислим за по-успешното противопоставяне на неговата експлоататорска същност, дори ако не ни

идва на ум да се сетим, че има и Китай, Куба, Виетнам...

Ето един типичен пример за казаното по-горе.

Някои военни пишат статии и изказват мисли, че обучението на армията не отговаря на нарасналите изисквания за подготовката на войските. Провеждането на бойни стрелби и участието на наличния състав в големите тактически учения са редки и епизодични - няма мобилизационни запаси от личен състав, не се провеждат необходимите мобилизационни съборове, липсва всяка дейност за възпитанието на войниците в чувство на патриотизъм, себетрицизъм и готовност за саможертва в защита на родината си.

Това ново мислене ли е и е старо?

Днес България е в Европейски съюз, в НАТО и под покровителството на най-могъщата държава - САЩ, не сме, които бяхме преди 10

ноември! Затова страната ни не може да бъде нападната от никаква съседна държава, и ние не можем да обявим война на никаква държава. Следователно изисква се съвсем ново мислене по всичките военни въпроси. Какви и кои са те, аз нямам съответната компетентност да ги посоча. Но изводите и заключенията оформят позициите, мнението и отношенията на човека за обществено-икономическото, политическо, идеологическо, културното, религиозното, духовното, моралното и пр. развитие.

Всичко казано по-горе трябва да е новото в новото мислене! То е и пряко свързано с развитието на левите сили и лявото пространство.

1. Историческата задача на левицата е да насочи икономическата си политика към социални и хумани цели. За социализма днес трябва да мислим като за процес на цялостно демократи-

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Бузлуджа 2010 г. Поколения

зиране на обществото, а за демокрацията - като за реален път към социализма.

2. Левицата не се бори

против интернационализацията на икономиката, а за нейното демократично регулиране чрез широк обществен контрол.

3. Именно в тази насока следва да се работи, за да получат социалистическите и леви сили нова програмна основа.

Векът на безкласовия социализъм

н. НАЙДЕНОВ

Dеветосептемврийската революция от 1944 г. у нас подобно на Октомврийската революция в Русия от 1917 г. претърпя поражение. То се изразява във възстановяване на частносъственическия капитализъм отпреди революцията, а с това -

загуба на социалните придобивки

за широките народни маси. Тези революции не унищожиха класите и класовите противоречия

Многобройните малобройни БКП-та са само пародия на комунистически партии, част от миналото и без бъдеще

чия в обществото, а с това не дадоха и възможност за неговата безпрепятствена социална еволюция.

Те не унищожиха и разделили са на производителен и непроизводителен. А Маркс и Енгелс в своите произведения убедително доказват, че съществуването на класи и на класови противоречия в обществото е предизвикано от разделили са на труд, че за да бъдат унищожени класите,

трябва да бъде освободен трудът, и производителният труд да престане да бъде класов отличителен белег, че в основата на класовите противоречия стои използването на чужда работа сила и т.н.

Производителният труд през революционния период у нас от 1944 до 1989 г., подобно на този в Русия от 1917 до 1990 г., несвободен наемен труд, който създаваше печалба, както във всяко капиталистическо общество, от която живееше непроизводителната буржоазна класа. Разликата е само в това, че през този революционен период капиталистическите средства за производство бяха одържавени и превърнати в общобуржоазна собственост, при което

беше ликвидирана фракцията на частно-собственическата буржоазия

Господстваща класа в обществото стана фракцията на бюрократичната буржоазия, която се разпорежда с одържавените средства за производство, с живия труд и с произведената от наемните работници печалба. Тя възстанови след 10 ноември 1989 г. частносъственическия капитализъм и разграби в индивидуална собственост държавните средства за производство, при което предаде народните маси в робство на международния империалистички капитал. Така бюрократичната буржоазия

предаде революцията и предаде народа

на международния империализъм.

Следователно Деветосептемврийската революция у нас,

втори етап на социалната революция в Русия, но и той грешно предположи, че преходът от държавен капитализъм към работнически социализъм ще стане по мирен път в Русия под ръководството на тогавашната комунистическа партия. Той не предвиди и че при държавния капитализъм поради запазване на класовото разделение на труда управляващата прослойка на обществото начело с управляващата комунистическа партия ще се превърне в непроизводителна бюрократично-буржоазна, кариеристична, лъжекомунистическа партия.

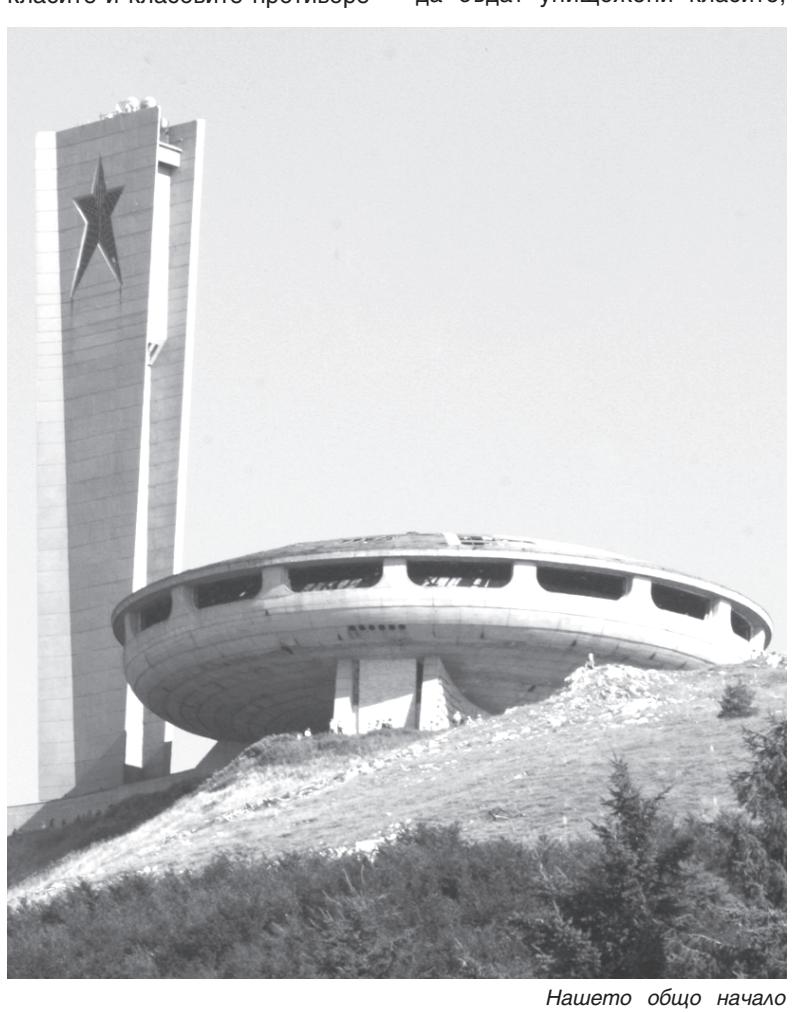
Днес, когато възстановяването на частносъственическия капитализъм е свършен факт, преминаването към безкласов социализъм може да стане единствено чрез

нова социална революция

която ще бъде и световна. Реституираната дореволюционна частносъственическа буржоазия е само малка част от днешната буржоазия. Ударната сила в тази революция ще е мобилизираната бивша редова членска маса на комунистическите партии и нейните наследници - тези, които са се клели в името на комунизма, въстъпвати в редовете на комунистическата партия, и са ползвали облаги от свое членство в нея за себе си и за своите семейства, са длъжни да изпълнят своя комунистически дълг. Дълг, който те не изпълниха през 1989-1990 г.

XXI век ще е векът на новата социално-политическа революция и на безкласовия социализъм. Към тях ще върви и България.

* Авторът е представител на Българското работническо марксистко движение (БРМД)

Нашето общо начало

□ Позиция

Просто - неонацизъм

Tрадиция стана да се осъверняват паметници в страната ни. Традиция долна, обиждаща, предизвикваща откровено отвращение, но за жалост - традиция. Което е истински срам и безподобен позор за тези, които го правят. И още повече за останалите, които мълчим.

ДУМА издигна инициативата, БАС я осъществи - в неделя, както вече информирахме читателите си, млади хора очистиха Братската могила в столичната Борисова градина от долни и позорящи националната ни памет надписи.

И какво от това, биха попитали

Братската могила в неделя, изчистена от млади хора, и в сряда сутрин, в навечерието на празника

скептиците? Защото вчера сутринта монументът отново осъмна осъвернен, надраскан, нашарен (апропо, с купища правописни грешки) пак от ръцете на тези, които го правят вече 20 години.

Защо ли се случват подобни "събития"? Каква е тази дива омраза срещу собственото ни минало, което всеки всъщност има право да прочете, както го вижда, включително - и по повика на сърцето си? Откъде идват злонамереността и агресията? Някой сигурно знае отговора и той най-вероятно не е единствен. Но възможност е може би, да ме извинят някои другари, че по-социалната ни преди 10 ноември държава "загни" включително и заради нечии непомерни привилегии на "активни борци" срещу още по-предишния строй. И няма защо да си затваряме очите пред този факт, който, макар и изключи-

Ще влезе ли България в „Бялата книга“ на съвременната кафявата чума?

Лилия ТОМОВА

ние, е показателен, макар че - празник е, нека не обсъждаме точно днес, точно тази тема...

Въщност кой има интерес общество да е "нахъсено" срещу миналото? И каква е тази държава, в която лидер на съуправляващите, от екрана на телевизия с претенции да е обществена, нарича всички политици "пасмина" (справка - вчерашният сутрешен блок и словата на българския фюлер, дето

май много иска да отклони вниманието ни от спорваното си, да не кажа агентурно, защото не мога да докажа, минало).

Човек не може да избира мястото и времето, когато да се роди, казваше мъдрецът Исаак Паси. А в "Биография на духа" написа: "Добре, че у нас имаше комунизъм. И досега той дава възможност на всеки бездарник, некадърник или невежа с него да обяснява своята некадърност или невежество... И тъй: комунизът е мъртъв, да живее комунизът!"

Преди месеци в Киев учредиха международен правозащитен форум "Свят без нацизъм" - обединение на антифашистките организации срещу неонацизма. Ще бъде направен мониторинг на проявите на кафявата чума днес, ще бъде изпратен доклад до ООН, до Съвета на Европа, до ЕС, до ОССЕ. Учредителите ще инициират съдебно преследване на военно-престъпниците, а и на тези, които пропагандират нацистките идеи.

Ще ни запишат ли в доклада като пример за неподражание, ще влезем ли в "Бялата книга на съвременния нацизъм"?

Ако продължаваме да мълчим пред агресивността на обществено опасните формирования - да, сигурно.

Така че питам всички - ще позволим ли да се орезли пред света? Или ще намерим сили да се изправим - заедно с родителите, който още ги има, и непременно - с децата си, срещу днешните неонацисти?

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Хипократовата клетва е техният живот

Иван СТОИМЕНОВ

Aприлско утро. На път съм към 24-и ДКЦ (бивша 24-а поликлиника) в столичния жк "Надежда". Хармоничните напеви на птиците галят човешкото ухо и душа. Карат ме дори да забравя здравословните си проблеми...

Ликът на Райна Княгиня на паметника в двора на здравното заведение напомня на пристигащите лекари, сестри и лаборанти за Хипократовата клетва. А на пациентите като че ли вдъхва надежда, че здравето им е поверено в златни, компетентни, отговорни, сърдечни, състрадателни и емоционални ръце.

Чукам на вратата и влизам в очния кабинет. Посреща ме д-р Михаела Минчева Иванова. Любезно, учтиво, като стар познаник, а ме виждаше за

пръв път. Визитата е за определяне на диоптрии за нови очила. Обичайна и бърза процедура. Бях приятно изненадан и поласкан, когато доктората предложи и направи обстойно обследване на очните дъни. Прояви стично търпение, давайки внимателно указания какво да правя. Тактично се съобразяваше с моите недотам адекватни реакции и рефлекси. Вместо нормативните 10-15 минути, за прегледа отдели близо половин час.

Признавам - младата, привлекателна, общителна, сърдечна, любезна и старателна до педантичност лекарка ми напълни душата, трогна ме до съзи от умиление. Нямама да е преувеличено, ако кажа, че през 80-годишния си съзнателен живот подобен случай не съм преживял.

Описаната история звучи като приказка на фона на "болната" доболнична и болнична помощ. Малко е да се каже, че тя е корумпирана. Позволявам си да посоча само един случай от пациентското ми битие. Преди години бях прегледан от уролог. Диагнозата беше ясна - нужна бе операция на простатната жлеза. На въпроса ми дали е безплатна, получих отговор, че единствено ТЕЛК може да разреши безплатна операция. Което не отговаряше на истината. Хуманният лекар се готовеше да ме ограби с една-две хилядарки - така, както бе направил с мой приятел. Друг лекар ме насочи за операция към друга софийска болница. Не беше трудно да се разбере, че вербуваше клиенти на своя шеф. Едва ли с благородна цел. Навсякъ

срещу "нешо". Не се хвахах и на тази "въдица". Професор от Медицинска академия ми назначи медикаментозно лечение, а не операция. Беше вежлив, общителен, добродушен, честен, принципен и отговорен. Шест години след визитата при него продължавам медикаментозното лечение - успешно и търдеевтино.

Благодарен съм и на професора, чието име умишлено премълчавам (светило е), и на д-р Иванова за това, че Хипократовата клетва за тях не е лист хартия. Дано техният пример следват повечето български медици, а лекарската клетва да бъде техен върховен, свещен завет за образцово, ерудирано и етично изпълнение на професионалния им дълг. Защото те пазят най-ценния капитал - човешкото здраве.

Брюкселски безсъници

АриВедерчи, роми?

Георги ГОТЕВ

Гиша от Страсбург, където в пленарната зала на Европарламента завчера се проведе дебат за масовите изселвания на роми от френските власти в България и Румъния. Европейската левица, която се надява Еврокомисията да каже твърдо, че Франция е нарушила европейското законодателство, като е експулсира тези европейски граждани колективно и без единмесечно предизвестие, остана разочарована.

Заместник-председателката на комисията и комисар по основните свободи Вивиан Рединг се измъкна от хватката, като каза, че ѝ трябва допълнителна информация. Отговорът бе отложен за друг път.

Това развитие не е изненадващо, като се има предвид, че ден преди това Барозу беше отишъл на крака при Саркози. В резултат от това Рединг повтори това, което Саркози без съмнение е казал на Барозу - никой няма интерес Еврокомисията да обявява война на една (голяма) страна членка. Все пак дискусията даде възможност на трийсетина евродепутати от целия политически спектър да се изкажат. Левицата обвини Саркози, че е политизиран въпроса с ромите, за да вдигне клюмналия си рейтинг във вътрешнополитически план, а десницата - че без да познава проблема, политизира действията на френската администрация, за да уязви политическия си противник.

Впечатлението ми действително е, че всеки политизира въпроса и никой не дава и пет пари за ромите. Наистина, елемент от тактиката на Европейската народна партия беше - дайте да говорим за положението на ромите, вместо за експулсирането им от Франция, което според тях е малък щрих на фона на много по-голям проблем. Но те възьност имаха за цел да печелят време и да отклоняват вниманието.

Направи впечатление и ниският профил на българските и румънските евродепутати, част от които не искаха, а други, които не можаха, да се изкажат, например в редиците на левицата. Нека обясня набързо, че изказващите се определят от политическите групи и далеч не зависят изцяло от желанието на евродепутатите. Парадоксално сред изказалите се бяха независимите (непринадлежащи към политическа група) Димитър Стоянов от "Атака" и Корнелиу Вадим Тудор, председател на партията Велика Румъния. Времето за изказане беше кратко, минута и половина, и Стоянов отбеляза три неща - че в България в дъното на проблема са циганските барони, които държат ромите в мизерия, че мощна Франция не е успяла да се справи с неколкостотин роми - какво остава за бедна България, и че "Атака" е "консервативна партия". Близостта си с ГЕРБ "Атака" демонстрира при всяка възможност.

Вадим Тудор пък си направи удоволствието да нарече ромите цигани и да развие теорията, че терминът роми е изкуствен и обиден за румънците, защото подумите му се припокривал с името на държавата.

От България се изказа и Андрей Ковачев от ГЕРБ, който защити Франция срещу атаките на лявата страна на пленарната зала. Наистина, политиката на правителството ни е, че Франция е в правото си да прави, каквото ще. От Румъния се изказа Моника Маковей, чиято партия е член на ЕНП. Маковей се разграничава от политическата линия на нейното политическо семейство и осъди колективните изселвания. В същото време тя призна, че властите в страната ѝ не правят достатъчно за интегрирането на ромите. Подобна позиция ми се струва по-достойна.

Белгийският депутат от евроскептичната група Европейски консерватори и реформатори Дерк Ван Епин предупреди, че френските изселвания на роми са само върхът на айсберга и че въпросът е много по-серioзен. От "ариведерчи, роми" можем да стигнем до "гудбай, Европейски съюз", предупреди той.

Преди това бях разговарял със съпредседателя на групата на Зелените Даниел Кон-Бендит, който на пресконференция твърдо застъпи тезата, че Франция има за задължение да интегрира ромите на своя територия, вместо да ги експулсира. Попитах го дали подобен щедър подход няма да накара останалите от двата милиона роми в Румъния например (не споменах България) масово да се запътят към Франция. Той остана категоричен, че Франция е длъжна да интегрира тези европейски граждани, освен ако Париж успее да промени принципа за свободно придвижване в ЕС, което, разбира се, е абсурд. "Това е цената за Европа", каза той.

Изобщо не мисля, че такива благородни мения имат шанс да надделят в ЕС. В другата крайност на политическия спектър мнението на Епин ми се струва по-реално. Не споделят неговия евроскептицизъм, но определено бъдещето на ромите в свободния от вътрешни граници Европейски съюз е голямо предизвикателство. Съмнявам се ЕС да е готов за това изпитание, но сега ще се вземат мерки.

Чаквам натискът върху България и Румъния да интегрират ромите си да се увеличи неимоверно. Комисията няма интерес да обявява война на една (голяма) страна членка, но точно затова с голямо удоволствие ще го направи срещу две малки.

Култура

очаквайте

Китайска трупа гостува за първи
път у нас с шоуто си „My Dream“

Модерна ретроносталгия ног тенетата

**Пловдивска галерия
откри сезона с платна
на художника Стефан
Чурчулев**

Веселка ВЕНКОВА

която ретроносталгичност се преплита с уроците на модерното живописно изграждане", казва за автора акад. Светлин Русев.

"Талантът на Чурчулев владее тънката граница между артистичното и пощлото. Той не се увлича по провокациите на концептуални инсталации, а избира картина. Избира да се изрази като модерен художник чрез средствата, по-блиски до традиционната европейска живопис. Избира енергията на споделените емоции, като изследва дълбините на своето артистично аз, преобразявайки познатото в непознато, а процесът материализира като живопис". Така Евгения Христова дешифрира твореца и продължава: "за грамотния зрител, разчитащ този пластичен език с богат диапазон - от архаиката през сецесиона до

модерната живопис, това е "входен билет" и възможност да пътува из тези светлинни пространства, да се наслади на тяхната естетическа красота".

Членът на СБХ Стефан Чурчулев завършва Художествената гимназия в София през 1987 г. Самостоятелните му изложби досега са в галерия "Витоша" (1998), две години по-късно в Градската галерия на Димитровград, а през 2007-а под ръчка "Носталгични обекти" в столичната "Къргъ+".

Пловдивската галерия "Жорж Папазов" започва новия си творчески сезон с представяне на художника Стефан Чурчулев. Монументалните му платна гостуват под тепетата по време на Есенния салон на изкуствата и могат да се видят до 19 септември. "Ако външният израз на формата е отражение на вътрешния емоционален живот на художника, Стефан е творец с тънка поетична чувствителност, в

Световни балетисти пред обектива на унгарски фотографи

Любопитна фотоизложба, озаглавена "Танцът във фотографията", ще бъде открита днес от 18 ч. в Националната художествена галерия. Събитието се осъществява с помощта на Унгарския културен институт в София и Унгарския съюз на фотографите.

На снимките се разпознават образите на прочути балетисти и танцьори от миналото и настоящето като Нуриев, Олга Лепешинская, Марсел Марсо, Джудит Джеймисън, Пал Френак, Белла Борди, Дюла Харангозо, Дърд Лъврингц, Ференц Новак, Габриела Лакатош, Виктор Рона, Виктор Фюльюп, Жужа Кун, Мария Бретус, Андrea Ладани, Чаба Хорват, Петер Ковач Гержон. Заснети са хореографиите на Националната държавна опера, балета в Дър, балета в Сегед, ансамбъл Хонвед, театър "Шаман", Централноевропейска танцова трупа, формация "Андаксин", танцова трупа "Алвин Айли", Държавния фолклорен ансамбъл и др. Фотосите са дело на Андре Кертес, Янош Ейферт, който е и куратор на изложбата, Ева Келети, Ференц Маркович, Бела Мезеи, Ката Молнар, Иожеф Немет, Золтан Салаи, Роберт Ревес, Ласло Шуйок и още много други. Изложбата ще бъде показана само в София (до края на месеца), след което заминава за Скопие и Прищина, научи ДУМА от Унгарския културен институт.

Всичко започва през 1966 г., когато в театър "Мадач" по време на представление на балета на Печ е показана изложбата "Балетът и фотографията". През 1968 г. в Унгарската национална галерия е представена съвместната изложба на Съюза на унгарските танцьори (СУТ) и Съюза на унгарските фотографи "Танцът и фотографията". Изложбата има невероятен успех и е показана на много места. През май 1998 г. на Първата национална среща на танцьорите в град Веспрем е открита изложба на театър "Петъфи" и СУТ. След това тя гостува в Дър, Будапеща, Претория (ЮАР), а последно е представена на 29 април м.г. в Двореца на изкуствата в унгарската столица.

Използвани са фотоси и от Унгарския музей на фотографията, Националния музей и институт по история на театъра, различни частни колекции. Снимките не са репродукции, а оригинални копия, направени от авторите, а в случаите, когато фотографите не са между живите, са използвани автентични музейни копия, подчертават организаторите.

Млади поетеси ще се съревновават за приза „Дора Габе“

Дана РУСЕВА

Съюзът на българските писатели, община Генерал Тошево и читалище "Светлина" - село Дъбовик, обявиха Осмия национален литературен конкурс за млади поетеси "Дора Габе", съобщават от кметството. Право на участие имат поетеси до 35-годишна възраст. Няма ограничения в тематиката и размера на творбите. Представят се до пет произведения. Предвижда се да бъдат присъдени три отличия и награда на Съюза на българските писатели. Те ще бъдат връчени на 29 октомври на тържествата в село Дъбовик и град Генерал Тошево. Срокът за изпращане на творбите е 10 октомври на адрес: София 1000, ул. "Шести септември" 35, Съюз на българските писатели, до Христо Ганов, за конкурса "Дора Габе".

Раздадоха наградите от конкурса „Хасковски каунъ 2010“

Изложба "Културно-исторически обекти в Хасково и региона" е подредена във фоайето на регионална библиотека "Христо Смирненски". Експозицията, подгответа съвместно с Туристическия информационен център, представя снимки, текстове и ксерокопия на периодични издания за Александровската гробница, Перперикон и Татул, църквата в с. Узунджово, Извора на нимфите и Афродита, възрожденските къщи в Хасково и др. Изложбата бе част от програмата в празничния календар на Хасково по повод Дена на града - 8 септември. В ДКТ "Иван Димов" бе открита и изложба карикатури от международния хумористичен конкурс и карикатури на Живко Тенев-Жисен - "Балкански синдром". Пак там се състоя и Националния хумористичен конкурс "Хасковски каунъ - 2010". Голямото отличие присъдено на Борислав Данев-Борку. Първа награда за поезия спечели поетът Румен Леонидов, а призът за най-млад автор отиде при 16-годишната Габриела Кожухарова от Варна.

www.duma.bg

кратки

**Филм за Никола
Вапцаров в НЧ
"Добри Чинтулов"**

Филмът "И след разстрелъ" ще бъде прожектиран утре от 18 ч. в НЧ "Добри Чинтулов". Катя Зографова ще представи филма и книгата си "Никола Вапцаров: Преоткриване", съобщиха за ДУМА от читалището.

Малчугани като археолози в първата детска експозиция

Първата в България съвременна детска експозиция отваря Врати в Благоевград, съобщи агенция "Фокус". В Регионалния исторически музей може да се види специализирана експозиция, адаптирана за деца. Малчугани от три до 12 години ще влязат в ролята на истински учени, като правят археологически разкопки, ще реставрират копия на праисторически керамични съдове, ще наблюдават и разпознават птици и животни, ще бъдат археолози и биологи на игра, но и на сериозно. Експозицията е изградена от екип специалисти от департамент "Археология" при Нов български университет и Регионален исторически музей-Благоевград с партньорството на Асоциация на детските музеи във Вашингтон и подкрепата на фондация "Америка за България". Тя представя археологията и биоразнообразието на Благоевградския край и предлага по достъпен и атрактивен начин научна информация в тези области, като включва малките посетители в различни игри и забавни дейности.

НБУ прави уъркшоп с режисьори на анимационно кино

Програма "Анимационно кино" към Нов български университет организира от 15 до 20 септември уъркшоп с участието на режисьорите на анимационно кино от Естония - Прийт Пярн и Олга Пярн. Семинарът ще се състои в село Варвара, Бургаска област. На него Прийт Пярн ще изнесе серия от лекции по анимационна режисура и ще представи свои филми. Олга Пярн организира "практически курс по анимация с пясък под камера", съобщи БТА.

Почина писателят Атанас Сейков

На 82-годишна възраст след продължително и тежко боледуване почина писателят Атанас Сейков, съобщиха информационните агенции. Роден е на 18 март 1928 г. в София. Завършил е есперантология в Педагогическия институт - Будапеща. Сейков работи в редакцията на в. "Народна младеж". Същевременно е преподавател и преводач от английски език в Пловдив. През 1990 г. основава Съюза на независимите български писатели и Съюза на свободните писатели. За книгата си "Япония в моя живот" Сейков получава титлата "доктор" от Конгресната библиотека на САЩ. С творбата той снабдява безплатно всички библиотеки в България. Писателят е първият българин, обявен за бележита личност в сборника "Кой кой е в XXI век" на Международния биографичен център в Кеймбридж.

Градско изкуство с 36-часов фест

Млади автори, творци и музиканти ще създадат креативна и артистична атмосфера на „Различният поглед” в Стара Загора

Петя КАРАВАСИЛЕВА

36 часа модерно градско изкуство ще бъде представено на третия младежки фестивал „Различният поглед“. Събитието ще стане факт от 17 до 19 септември, а мястото на проявата са Централни градски разкопки в Стара Загора. Концепцията на това издание е фокусирана върху уличните изкуства и съпровождащата ги музика, за която ще се погрижат редица изпълнители, начело с унгарското трио „The Silver Shine“. Музикантите от Будапеща са включили „Различният поглед“ в международното си турне и ще са звезди в нощната програма на третия младежки фестивал.

Участие във форума в Стара Загора ще вземат много млади автори, творци и музиканти, които ще създадат креативна и артистична атмосфера. В различните им-

провизирани ателиета всеки желаещ ще може да се научи как да рисува върху текстил и стъкло, как се прави оригами или уникално бижу от моделин и мъниста. В дневната програма организаторите са предвидили още и „зелени“ презентации и изложби, които са подгответи от сдружение „Бъдеще сега“ и „Зелени Балкани“ и са насочени главно към младежите.

Спортните натури също ще намерят свое забавление в рамките на фестивала. Те ще имат възможност да се заредят с адреналин въвежнатата градина, както и да практикуват някои типично улични игри като хек и демонстрации на екстремното придвижване в градски условия - паркур. Всички участници и гости на младежкото

събитие ще посрещнат вечерта пред открита сцена на античната улица с разнообразна музикална програма. За добро настроение на посетителите ще свирят групите „Оратница“, „Q-Check“, „Мълк“ и др.

Под звуците на участващите изпълнители всички желаещи ще могат да изследват своя СПИН/ХИВ статус. За целта клуб „Зараза“ към сдружение „Самаряни“ ще осигури на мястото на събитието 2 микробуса.

След полунощ програмата ще продължи в два от старозагорските клубове. Меломаните ще могат да се насладят на хип-хоп, пънк и електронна музика, подбрана от няколко чуждестранни диджеи.

Всички събития в рамките на третия младежки фестивал в Стара Загора са напълно безплатни и направени на доброволни начала.

Вчера жена ми направи нещо с устата си, което би зарадвало всеки мъж... О да, най-после я затвори!

ВАЛЕНТИН ИВАНОВ,
народен представител
ВОЛЕН НИКОЛАЕВ, поет
Акад. ДЕЧКО ПАВЛОВ,
електрохимик, член на БАН
ИВАЛИНА ДИМИТРОВА,
член на НС на БСП
Проф. ИВАН ЖЕЛЕВ,
богослов и политик
ЙОРДАН ВЕЛЧЕВ, художник
КРАСИМИР КРЪСТАНОВ,
член на НС на БСП
ПЛАМЕН МОЛЛОВ,
бивш народен представител
СВЕТОСЛАВ МИЧЕВ,
писател, филолог и политик
Проф. СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ,
народен представител
Проф. ЦАНКО ЯБЛАНСКИ,
политик и дипломат

ЯПОНСКИ МАЙСТОР ТАТУИРА С КЛЕЧКИ И БОИ В СОФИЯ

Прочутият татуист Буншин Хоритоши, известен като Тоши, пристига в София на 10 септември. Той е майстор в традиционния японски стил на татуиране, който се прави ръчно със специални клечки и бои, създадени по древна рецепта. Стилът съществува от около 300 години в Страната на изгряващото слънце и е познат от филмите за японската мафия Якудза. Повечето от членовете на една от най-големите криминални организации в света са с изображения, направени по този начин. Тоши, както и Маркус Блахни от студио „Smiling Demon“ Манхайм (един от най-добрите татуисти в азиатския тату стил) ще присъстват на партито „Whiskey in the jar“ в „Smokov Tattoo“ (ул. „Юрий Венелин“ 1, в близост до 7-о училище на ул. „Шишман“). Събитието, на което желаещите ще може да се почерпят с чаша оригинален карипски ром „Sailor Jerry“, ще се състои на 11 септември (събота) от 19 ч. Световноизвестните татуисти гостуват в България по покана на Калоян и Стилиян Смокови. Те самите се върнаха преди дни от ежегодния фестивал за татуировки в Швеция „Ink Bash“, на който участваха като почетни гости.

Кайли Миноуг пак тръгва на турне

Дати за предстоящото си турне „Aphrodite - Les Folies Tour 2011“ обяви Кайли Миноуг. На 19 февруари - Herning Arena, Herning, Denmark, 22 февруари - Hartwall Arena, Helsinki, Finland, 23 февруари - Saku Arena, Tallin, Estonia, 25 февруари - Arena Riga, Riga, Latvia, 26 февруари - Siemens Arena, Vilnius, Lithuania, 28 февруари - O2 World, Hamburg, Germany, 1 март - O2 World, Berlin, Germany, 4 март - Arena, Leipzig, Germany, 5 март - Olympiahalle, Munich, Germany, 6 март - SAP Arena, Mannheim, Germany, 9 март - Hallenstadion, Zurich, Switzerland, 12 март - Palau Saint Jordi, Spain, 18 март - Koenig-Pilsener-Arena, Oberhausen, Germany, 19 март - Lotto Sportspaleis, Antwerp, Belgium, 22 март - The O2, Dublin, Ireland, 23 март - The O2, Dublin, Ireland.

Мигли правят и за автомобили

Двойка мигли „Carlashes“, които няма да повредят боята, а колата ще си остане непокътната, се продават за 24.99 долара. Атрактивният аксесоар може да се сложи с лекота на всеки автомобил - стар и нов, като удобството е в това, че бързо се сваля и премества.

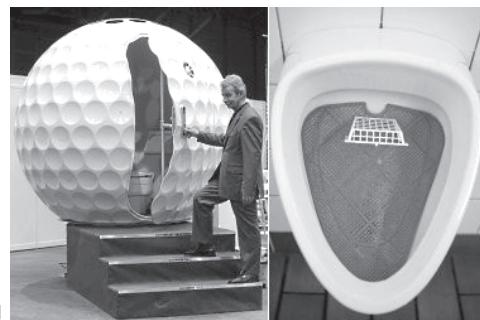
Мнозина ще сметнат нововъведението за напълно безполезно, но сигурно ще си променят мнението, ако видят колко симпатична става колата им, нагласена с мигли, смятат идеолозите на аксесоара.

ДРЕХИТЕ ВЕЧЕЩЕ СЕ ЯДАТ

Британски дизайнери направиха още една крачка напред в развитието на светодвната мода, след като ушиха дреха, която след използването ѝ може да бъде изядена, съобщи ИТАР-ТАСС. 22-годишната Емили Крейн е създала материал, в състава на който има морски водорасли, желатин и оцветители. Всяка жена може сама да го забърка в кухнята у дома и от него да същие собствена дреха, заяви дизайнерката. Произведенето на кулинарното и дизайнерското изкуство ще покажат на Лондонската седмица на модата.

Обиколка из тоалетните предлагат в Берлин

Снимки ЕПА/БГНЕС

Ходачка екскурзоводка на име Анна Хасе предлага на клиентите си необичайна обиколка - из най-известните градски обществени тоалетни в Берлин. Тя разхожда всички, уморени от традиционните турове, по-необичаен маршрут. „Предположих, че колегите ще развеждат туристите по парковете и църквите на града. Аз обаче исках да разчуля табуто и да разкажа историята на хигиенната и тоалетната култура на Берлин“, разказва тя пред Ройтерс. По време на екскурзията Ана запознава любопитните си клиенти с развитието на тоалетните от библейски времена до днес и им показва „експонати“ от различни епохи - от най-старите и примитивни до най-новите и високотехнологични. В обиколката е включена японска тоалетна, която струва колкото малка кола.

По време на Световното първенство по футбол в Германия дори писоарите бяха в тон с всеобщото въодушевление. На изложението по голф през 2009 г. в Олденбург пък бе представена тоалетна с формата на голф топка (на снимката).

Програмата KC-390 набира скорост

**Бразилия и Чили ще създават съвместно
военномаршрутен самолет**

Чилийското правителство е започнало преговори с Бразилия за присъединяване към програмата за създаване на военномаршрутен самолет KC-390, съобщава Flightglobal. Споразумението е било подписано на 24 август т.г. Преди това чилийците обявили намеренията си да закупят шест KC-390. Върху между самолетостроителната промишленост на двете страни предпоставят успешната реализация на договора. В момента чилийската компания Esaer доставя в Бразилия някои елементи от

конструкцията на лайнера на Embraer ERJ-145.

На 1 септември Колумбия подписа предварително споразумение с Бразилия за закупуването на 12 транспортни самолета KC-390. До момента Embraer е събрали 46 твърди поръчки за бъдещия военномаршрутен самолет, включително 28 за ВВС на Бразилия. От бразилската компания разчитат, че интересът към проекта ще прояви на първо място тези страни, които имат намерение да заменят оставяващи си парки от

Компютърно изображение на KC-390 в транспортна версия

C-130 "Херкулес". Компанията има намерението да предложи на тези държави да произвеждат на своя територия някои от детайлите на самолета, в случай че решат да закупят бройки от него.

Първият полет на KC-390 е предвиден за 2014 г., а началните доставки за бразилските ВВС са насочени за 2016 г. Стойността на целия проект се оценява на 440 милиона долара. Според заявленията характеристики KC-390 ще може да развива скорост до 920 км. в час и да извърши полети на разстоя-

ние до 6,2 хил. км. Товароподемността ще бъде от 23,6 тона. KC-390 ще се използва за превоз на войници и бойна техника. Предвидена е и модификация за летяща цистерна. По предварителна информация стойността на един сериен самолет ще достигне 50 млн. долара, но страните-участници в проекта могат да разчитат на намаление. Бразилците смятат да се ориентират преди всичко към пазара на Латинска Америка, където в момента редица страни модернизират въоръжените си сили.

Макет на кораба от проект 21631

Нови ракетни кораби за руския флот

В края на август в Зеленодолския завод "А.М. Горки" беше заложен малък ракетен кораб от нов клас, "Град Свияжск", проект 21631. По натовска класификация малките ракетни кораби в руския флот често се отнасят към клас "корвета".

Предназначението на корабите от проект 21631 е охрана на и защита на морските икономически зони на Русия. Засега се предвижда серията от 5 кораба да бъде предназначена за Каспийската военна флотилия и Черноморския флот на Русия. Основните тактико-технически характеристики са: дължина - 74,1 м, ширина - 11 м, водоизместимост - 949 т, скорост - 25 възела. Въоръжението ще бъде от 8 противокорабни ракети "Калибръ" или "Оникс", две пускови установки за зенитни ракети тип "Гибка", сдвоено 30-мм шестстволно оръдие AK-630M1-2 "Дует", две 14,5-мм и три 7,62-мм картечници.

Малките ракетни кораби проект 21631 са продължението на серията артилерийски кораби за Каспийската флотилия клас "Буян", няколко от които са вече в строя или се изграждат на стапелите.

Индийците оглеждаха отблизо T-50

Индийска военна делегация се е запознала "на живо" с перспективния руски изтребител на фирмата "Сухой" T-50, съобщи Lenta.ru. На 31 август на подмосковното летище Раменское се провел демонстрационен полет

Прототипът на руския изтребител лето поколение T-50 е изпълнил до момента неколкогодесетки полета от изпитателната програма. В края на годината към него ще се присъединят още 1-2 машини.

на T-50 специално за делегациите на индийското министерство на отбраната и представители на местния военнопромишлен комплекс. Полетът на новия руски перспективен изтребител е продължил около 10 минути, през които той е изпълнил маневри с голямът на атака. Според руски медии демонстрацията е била проведена в рамките на руско-индийските преговори за създаването на изтребител пето поколение за азиатската страна. През юли т.г. генералният директор на "Сухой" Михаил Погосян заяви, че договорът с Индия може да бъде подписан до края на 2010 г. Съвместната разработка се очаква да продължи от 6 до 10 години. Общата стойност на проекта се оценява на до 10 млрд. долара.

Намериха останките на С-34 край Варна

Български водолази са намерили на дъното на Черно море потъната съветска подводница, стана ясно в края на минулата седмица. Подводницата лежи на петнайсет мили югоизточно от Варна, на дълбочина 35 метра. По съобщения на водолаза Орлин Цонев от клуба "Блек си дайв Одесос" корпусът ѝ е разцепен на две части, вероятно от взрив на мина или авиационна бомба. Българските военноморски сили са информирани за находката, а руските медии обстойно съобщиха за нея. Според Атанас Панайотов, който от години изучава операциите на съветските подводници около нашите брегове по време на Втората световна война, има много голяма вероятност това да са останките на С-34 - последната неоткрита от общо пет съветски субмарини загинали край българските брегове.

Досега се смяташе, че С-34 е загинала край Созопол, за-

Средна подводница от клас "С" като загиналата С-34. Корабите от този тип са имали шест торпедни апарата калибръ 533-мм, едно 100-мм оръдие и едно 45-мм зенитно оръдие

щото на 14 ноември 1941 г. именно там изплуват телата на двама души от 51-членния екипаж - на старши помощник-командира Виолет Душин и на боцмана Фрол Терехов. Според Панай-

тов обаче е било напълно възможно морското течение да ги е отнесло в този район.

Последният боен поход на С-34 започва на 8 ноември 1941 г. от Поти.

Обектът не се шегува

C-17 полетя с биогориво

Основният американски военномаршрутен самолет C-17 "Глоубластър" е извършил първия си полет с биогориво. Всъщност това е била смес от 50% обикновено авиационно гориво JP-8, 25% биогориво от говежда мас, и 25% биогориво от въглища, съобщава сайтът Defense Aerospace. Изпитанията са се провели от 2 до 27 август в авобазата "Едуардс" в САЩ. По-рано полети със смес от биогориво и керосин изпълниха штурмовикът A-10 и палубният изтребител F/A-18.

Lenta.ru припомня, че в САЩ има програма по преминаването на всички военни самолети на нов вид горива, което цели спестяването на средства за купуването на керосин и гарантира независимост от външните доставки на петрол за ВВС. Очаква се щатските ВВС да преминат на биогорива до 2016 г.

Справочник

www.duma.bg

СКРЪБНА ВЕСТ

На 6 септември 2010 г.
ПОЧИНА

**АТАНАС
ГЕОРГИЕВ ГИНЕВ**

на 79 г.

**ЩЕ ТЕ ПОМНИМ И ОБИЧАМЕ!
ДЪЛБОК ПОКЛОН!**

От семейството

Поклонението ще се извърши на 9.09.2010 г.
от 12.30 часа в Ритуалната зала на
Централните софийски гробища.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 11.09.2010 г. се навършват
40 дни от кончината на

**СТЕФАН ГЕОРГИЕВ
СТЕФАНОВ**

73 г.

*Ти живя достойно своя живот, ти
беше най-добрият съпруг баща и дядо.
Вечно ще живееш
в нашите сърца!
Дълбок поклон пред
светлата ти памет!*

От семейството

Панихидата ще се извърши на 11.09.2010 г. от 12.30 ч.
в църквата "Св. Седмочисленици", София

На 9.09.2010 г. се навършват
3 години без нашата всеотдайна
майка, баба и праваба

**Проф.д.б.н.
МАРИЦА ВАСИЛЕВА
МИЛЕВА**

*Винаги ще си с нас в сърцата
ни и в това, което правим.
ОБИЧАМЕ ТЕ!*

От твоето голямо семейство

ВЪЗПОМИНАНИЕ

През тази година се навършват
40 ГОДИНИ от смъртта на

**о.з.генерал-
лейтенант
ПЕТЪР
АТАНАСОВ
ВРАНЧЕВ**
8.08.1901-31.01.1970

*Хора със силни характери и трудна съдба,
прегърнали от млади години светли идеали, те
ги отстояваха през целия си живот. Прекрасни
родители и верни другари, интелигентни,
културни, отзивчиви, те бяха всеотдайни в
работата си към близки и приятели.
Поклон пред светлата им памет!*

Дъщери, внучки, зетъвое

**ТИНКА
АВРАМОВА
ВРАНЧЕВА**
25.10.1905-15.11.1970

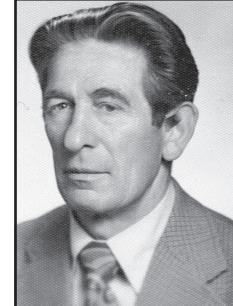
ЕДНА ГОДИНА БЕЗ

**о.р. полк.
АЛЕКСАНДЪР
ПЕТРОВ СТЕФЧЕВ**

1923 - 2009

*Липсваш ни!**Обичаме те много!*

Панихидата ще се извърши на
11.09.2010 г. от 10 ч. в гробищен
парк Драгалевци

От семейството

Специални медицински услуги

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"

бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ

ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

I-VA МБАЛ ЕАД

Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"

Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"

Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"

Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80

Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56

Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85

Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"

адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ

Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22

24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР

Адрес: ул. "Езарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна специална психиатрична помощ

Аптеки в София

"Алтеа"

Адрес:
ул. "Деян
Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"

Адрес:
бул. "Витоша" 95,
Телефон: 953-41-57

"Арония 2001"

Адрес:
бул. "Пенчо
Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Пригответие
на лекарства

"Вели"

Адрес:
жк "Младост" 4,
битов комбинат,
до бл. 416
(до ресторант "Ами-
гос"), Тел.: 975-48-67
"Медея-74"
Адрес:
жк "Бъкстон",
ул. "Ген. Суворов" 56
(базара на ъгъла
с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" - Катя Илиева

Адрес:
жк "Овча купел-1",
бл. 507, вх. Д
Тел.: 957-47-01

"Студентска"

Адрес:
Студентски град,
бл. 60, вх. В
Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"

Адрес:
ул."Костенски
водопад", бл. 242,
Тел.: 958-25-68

Специални телефони

Единен номер за специални повиквания
Телефон: 112

МБАЛ "Н. И. Пирогов"
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Автоматична служба
Телефон: 0 700 17 122; 02/ 951 51 96; 02/
951 52 58

**Електроразпределение - аварийна
служба**
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/
847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/
962 04 39

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
МОЛ София, бул. "Ал. Стамболовски" 101

Cineplex
тел.: 02 964 30 07, бул. "Арсеналски"

Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София,
бул. "Ал. Стамболовски" 101

Аrena Запад
тел.: 02 812 77 00
адрес: жк "Илинден", бул. "Тодор Александров" 64, до метростанция "Вардар"

Аrena Младост
тел.: 02 817 97 00

Гореща линия
за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

KAT - Автомобилни
Телефон: 165;
02/ 982 49 01;
02/ 982 49 02

MVR - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност
Телефон: 160

Пътна помощ СБА
Телефон: 02/ 91 146;
02/ 680 533; 02/ 772 217

Влайкова
тел.: 02 944 39 23, ул. "Иван Асен II"

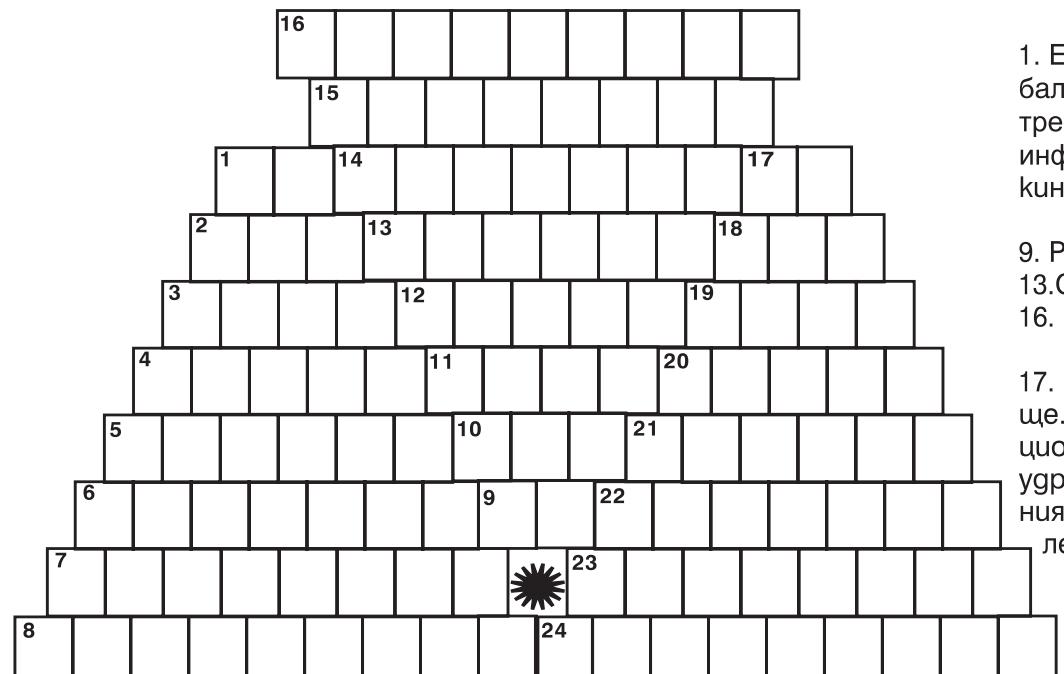
Дом на киното
тел.: 02 980 78 38,
ул. "Езарх Йосиф" 37

Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
бул. "Александър Стамболовски" 17

"Одеон" Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
София, бул. "Патриарх Евтимий" 1

Люмиер
адрес: София, пл. "България" 1, Национален дворец на културата

ПИРАМИДИ

1. Единица мярка за сила на ел.съпротивление. 2. Връх във Врачанския балкан. 3. Безсъзнание. 4. Хапливо насекомо. 5. Български футболен треньор. 6. Председателката на Държавната комисия по сигурността на информацията. 7. Азърбайджански кинооператор - „Чугак“. 8. Узбекска киноактриса - „Триптих“.

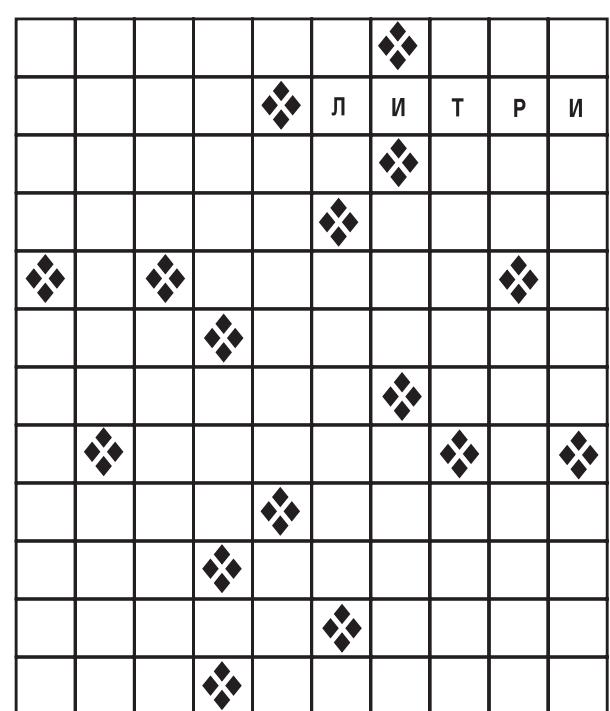
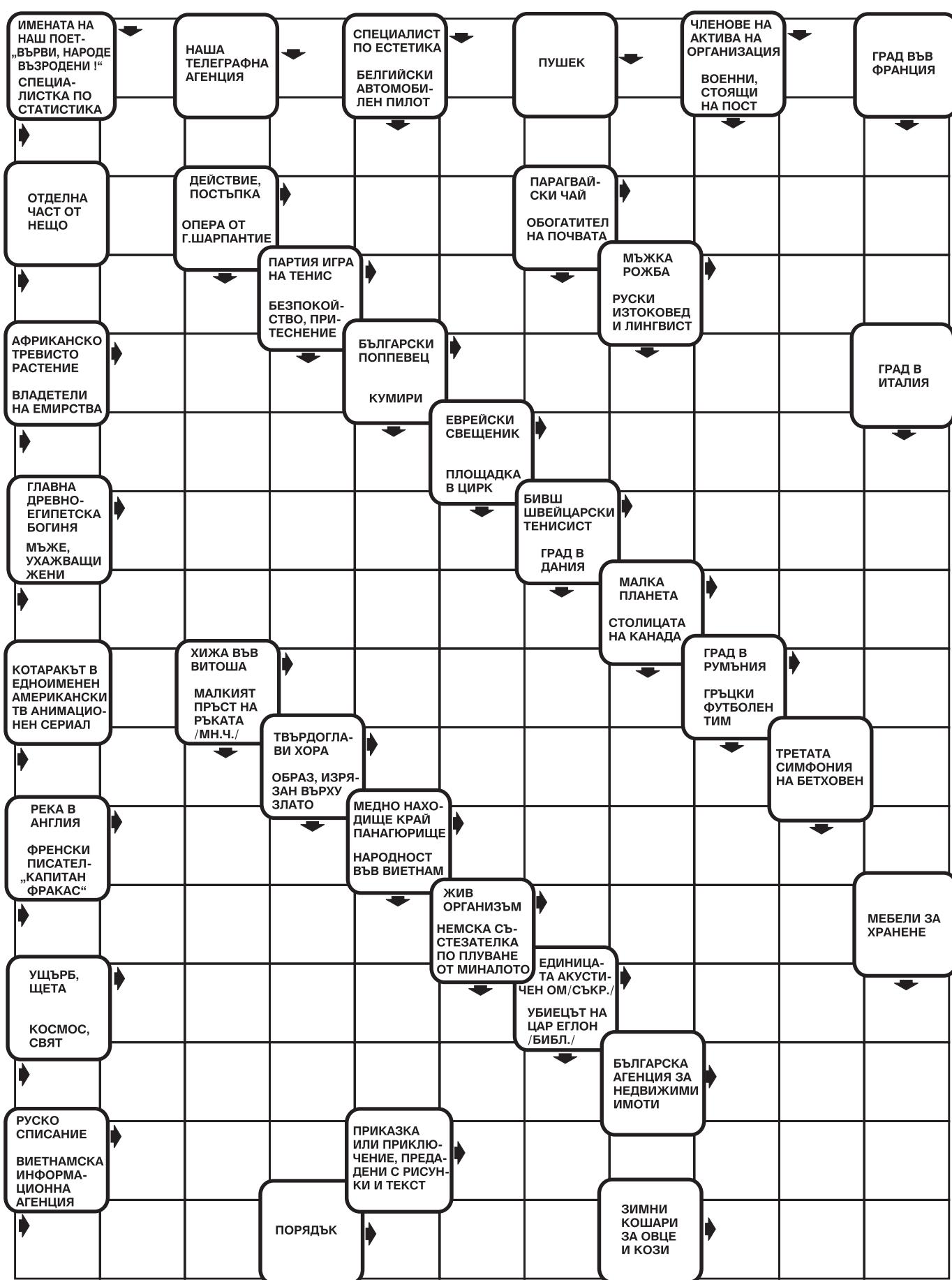
9. Руски самолети. 10. Град във Франция. 11. Съд за вода. 12. Връстник. 13. Остра скала. 14. Турски футболен треньор. 15. Индонезийски остров. 16. Село в Хасковско.

17. Балетна стъпка. 18. Стълб за привързване на кораби в пристанище. 19. Животински крайник. 20. Пособие на регулировчик. 21. Агитационна рисунка. 22. Пръчка за чистене на текстилни изделия чрез удряне. 23. Старинна машина за превземане на неприятелски укрепления. 24. Приспособление върху корабна палуба за изстреляне на самолет.

РЕЧНИК: Камбарова, Караман, Караманци, Карамиан, Камапулта, Тал.

СКАНДИ

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

3-буквени: Але, Ант, Еле, Куо, НАК, Ост, Пак, Пом, Рон, Там.

4-буквени: Амал, Ваал, Вало, Дани, Дрек, Елка, Орик, Раас, Рона, Срок.

5-буквени: Анани, Елини, Имала, Калус, Ларго, Леоне, Санга.

6-буквени: Ампула, Аплике, Вивера, Вишнап, Кемсал, Класик, Панаир, Сметки.

7-буквени: Империи, Квадрат, Княгини, Омплата, Ошкенат, Титанит.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: МАТИЙО - МОЛИВ - АЗ - НИКОЛАЕВА - ТАНА - ВИК - РИД - АГРОНОМ - ЕООД - КИЛО - МИМИ - ИЛ - РАДОНИЙ - ОКЕР - АЛНИК - БЕБЕТА - ГЕРОЙ - ОЕЛ - ИТЪН - ФАВОРИТКА - РЕ - ТУ - АВАНС - ГУИН - КЕРИ - ОРСИНИ - ПОДКОВАЧ - ЕСТУАР - ДЕЛВА - ААВ - КЕМИ - СЕЛО - АНТ - ДА - ЕН - ОВНИЙ - СЕАТО - ОТА - АНА - РАО - РИВЕРА - ИОНИ - УОЛО - ЕЛА - КОСТАДИН ВИДОЛОВ.

ОТВЕСНО: ДАНИЕЛ - ЕФУ - ОДЕОН - ТИКО - АРА - ЕДЕЛВАЙС - БИК - ОРЛОВА - КЛОН - ОТ - ИОРДАН ИОВКОВ - ИРНА - РОЛИ - ДИ - РАЕВА - АИД - АДКОК - ИНРА - АСО - ИМЕ - ИН - ОТСИЧАНЕ - УН - ОВАЛИ - ЕК - АТАРОВ - БЛАГОЙ БЛАГОЕВ - ТИЛИ - УРС - ДОВОД - АВТОМОБИЛИСТКА - АНИКЕТ - НИУЕ - ОРЕЛ - МАНОМЕТЪР - НАМЕТАЛО - ЗАМИРАНЕ - ИРИНА - АВ.

Спорт

Председателят на Българският олимпийски комитет Стефка Костадинова и изпълнителният директор на Първа инвестиционна банка Мая Георгиева наградиха медалистите от Първите младежки олимпийски игри в Сингапур 2010 и техните треньори

Глобиха баскетболистите с 19 000 евро

ФИБА Европа наложи глоба от 19 000 евро на българския национален отбор по баскетбол за мъже. Санкцията е за събиването на играчите на тима ни със съперниците им от Белгия по време на квалификацията за Евробаскет 2011 в зала "Универсиада" на 26 август. Тогава, малко преди почивката на двубоя, след спречкане между Деян Иванов и белгийски играч състезателите на двата тима спретнаха масово меле. След като укротиха побойниците, реферите дисквалифицираха нашите Деян Иванов и Николай Върбанов и белгийца Кристоф Бегин. 10 000 евро от глобата на България бе наложена заради напускането на пейката от резервните състезатели. По правилник при подобни инциденти зоната пред скамейката може да бъде напушкана единствено от старши треньора на тима. 5000 евро е глобата за наказанието на Деян Иванов, а 4000 - за участието на Върбанов.

www.duma.bg

гледайте

ТЕНИС

4.00 и 18.45 ч.
по Евроспорт
US OPEN

кратки

Наградиха Костова и треньора ѝ в Асеновград

Общинският съвет в Асеновград удостои със званието "Почетен гражданин на община Асеновград" щангистката Боянка Костова и нейния треньор Лъчезар Кишилов. Високото отличие бе присъдено по предложение на кмета на община Асеновград г-р Христо Груев. 16-годишната Костова спечели златен медал на Първите младежки олимпийски игри в Сингапур и световната титла в първенството за девойки в Тайланд 2009.

Младежите останаха последни след нова загуба от Швеция

Младежкият национален отбор на България завърши квалификациите за Евро 2011 със загуба. В последния си мач от група 6 отборът на Михаил Мадански загуби от гостуващия Швеция с 0:1 и финишира на последното 5-о място с едва 4 т. Гостите постигнаха успех в самия край на мача на Градския стадион в Ловеч, след като Жилоан Хамаг (90) наказа груба грешка в защитата на "триколорите". Веднага след гола резервата Василев можеше да изравни, но ударът му не намери очертанията на вратата. "Колкото по-бързо забравим тези квалификации, толкова по-добре. Знаете, че в последните 2 мача решихме totally да подменим отбора и аз лично заставам твърдо зад тази идея. Знаех, че с футболисти 3-4 години по-малки от съперниците, ще бъде трудно да се справим с по-големите", отсече Мадански.

Аржентина бие Бразилия на баскетбол

Националният отбор по баскетбол на Аржентина се класира за 1/4 финалите на Световното първенство в Турция след драматична победа в южноамериканско дерби срещу Бразилия с 93:89 (25:25, 21:23, 20:18, 27:23). Луис Скела се отличи с 37 т. и 9 борби за победителите, като вкара 10 т. В последните 3 минути на мача Карлос Делфино добави 20 т., а Ернан Хасен 15. Марсело Уертас бе най-полезен за Бразилия с 32 т. За място на полуфиналите Аржентина ще срещне Литва, която пък се справи с Китай със 78:67. Късно снощи започнаха 1/4 финалите със срещите Сърбия - Испания и Турция - Словения. Днес са останалиите 2 мача САЩ - Русия и Литва - Аржентина.

Клейстерс срещу Винъс на 1/2 финал на US Open

Ким Клейстерс (Бел, №2) и Винъс Уилямс (САЩ, №3) ще спорят за място на финала на US Open. Белгийката, записа 19-а поредна победа като отстъпци с 6:4, 5:7, 6:3 Сарамита Стосър (Ав, №5). Винъс отстъпи със 7:6(5), 6:4 шампионката от "Ролан Гарос" Франческа Скиавоне (Ит, №6).

Нейков одобрява гурбета на щангистите

Марин МИЛАШКИ

Cортният министър Свилен Нейков се е съгласил да пусне наказаните за допинг щангисти Иван Стоицов и Величко Чолаков да се състезават за Азербайджан. Двамата бивши национали чакат само разрешение от Управителния съвет на Българската федерация по вдигане на тежести (БФВТ), за да осъществят трансфера. Последният световен шампион на България в щангите от Чангмей 2007 и последният олимпийски медалист (от Атина 2004) очакват да нямат спънки от президента на централата Антон Коджабашев.

"От Азербайджан ни предлагат су-

Чолаков и Стоицов се надяват да видят за Азербайджан в Лондон 2012

перусловия, като подготовка и пари. Срещнахме се с министър Нейков и с председателя на БОК Стефка Костадинова. Те обаче признаха, че не могат да ни осигурят същите условия и ни подкрепиха в решението да вдигнем за Азербайджан", заяви Чолаков, бронзов медалист в кат. +105 кг от Атина 2004. "Искат от нас медали на Игрите в Лондон 2012. Екипът там е изцяло български, старши треньор е Янко Русев. През 2012 ще бъда на 30 години и това ще е последният ми шанс за нещо голямо", допълни исполнът от Смолян. Той за-

едно с още 10 проектоолимпийци изгоря за положителни допинг проби преди Пекин 2008.

"Тук няма как да се подгответим за олимпиада. Не би трябвало да имаме проблеми от нашата федерация. Министър Нейков има голямо желание България да е със силен отбор по вдигане на тежести в Лондон и прави всичко възможно това да се случи. Ние обаче няма как да бъдем част от този отбор", категоричен бе Стоицов. Наказанието им изтича тъкмо преди Игрите в Лондон.

35 000 лв. за титлата на Marinov

За световната си титла от Москва борецът в класическия стил Христо Маринов (84 кг) ще получи от Министерството на физическото възпитание и спорта 35 000 лева съгласно актуализираната инструкция за награждаване на спортисти за постигнати призови класирания през 2010 г. Премиите на медалистите са завишени чувствително в сравнение с миналогодишните. За златен медал в олимпийски спорт те скочиха от 20 000 на 35 000 лв., за сребърен от 16 000 на 25 000, а за бронзов от 12 000 на 20 000 лева.

Спортният министър Свилен Нейков замина за Москва, за да покрепи лично борците на световния тегли. Визитата му обаче не пресметна на триумфа на Христо Маринов. Треньор №1 на България за 2008 г. се надява да види и Станка Златева на най-високото стъпало при награждаването.

Преди да отлети за Москва, Нейков изпрати поздравителен адрес до Христо Маринов, спечелил първата световна титла за страната ни през годината.

"Златото, което убедително извоювахте на теглиха в Москва, е триумф на шампионския характер и на българския несломим дух. За пореден път България показва на света, че има млади и талант-

Христо Маринов (вляво) победи с 2:0 части кубинеца Енрике Шори на финала в кат. до 84 кг и спечели първата световна титла за страната ни през годината

ливи борци, които заслужено застават на най-високото място на почетната стълбичка, се казва в поздравителния адрес на спортния министър. С Вашата голяма победа Вие зарадвахте всички българи и доказахте, че сте достоен приемник на утвърдените традиции в нашата борба", пише в поздравлението.

Последният ни представител в класическия стил Илиян Георгиев (74) отпадна още на 1/32 финала след загуба

от Александър Виснаковс (Лат) с 0:2 части (0:1, 0:5).

"Класиците" ни приключиха участието със световна титла (Христо Маринов 84 кг), 2 пети места (Венелин Венков, 55 кг, и Иво Ангелов, 60 кг) и 2 десети места (Емилиян Тодоров, 66 кг, и Калоян Динчев, 96 кг). Днес на теглиха при жените излизат Тайбе Юсеин (59 кг) и Елина Васева (63), а утре трикратната световна и четирикратна европейска шампионка Станка Златева (72 кг).

Шахмат Широв побеѓу в Шанхай

Драматичен тайбрек изпрати Крамник на финала в Билбао

Алексей Широв спечели първия етап от тазгодишната надпревара "Голям шлем", който се проведе в Шанхай, и така се класира за финала в Билбао през октомври. За да бъде по-атрактивно състезанието, през тази година организаторите решиха да го разделят на две части - първата бе домакинства от китайския мегаполис Шанхай, където за двете визи за финала се бориха четирима топгросмайстори: Левон Аронян (Армения), Владимир Крамник (Русия), Алексей Широв (Испания) и най-добрият местен шахматист Ван Хао. Той изиграха по две партии помежду си с контрола по 90 минути за 40 хода и добавяне на 10 секунди след всеки ход, започвайки от 41-ия. Според регламента на състезанието "Chess Masters 2010" в него участват победителите от най-големите турнири на Асоциацията "Голям шлем", менажирана от Силвио Данайлов. През тази година това бяха турнирите "Корус" във Вайк-ан-Зее, испанският Линарес, "Пърл Спринг" в Нянджен, Китай и "Кралският турнир" в Бажтя, Румъния. Последната надпревара замени традиционния "М-тел Мастърс" в София, който не беше проведен, тъй

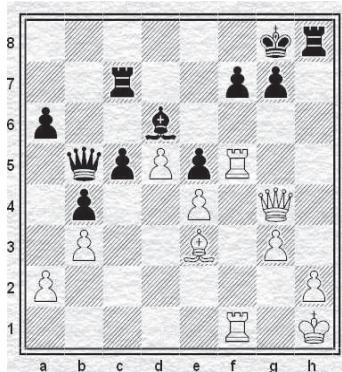
като нашата столица домакинства мача за световната титла между Вишванатан Ананд и Веселин Топалов.

За финала в Билбао директно се класираха победителият от Вайк-ан-Зее, Няндин и Бажня Магнус Карлсен, както и световният шампион Ананд. Като първенец в Линарес трябваше да участва и Веско Топалов, но той отказа да играе, изтъквайки "лични причини". За останалите две места във финала се разгоря лута битка в Шанхай, като допълнително напрежение внесе и използвана "футболна" система за

точкуване, при която за победа се даваха 3 точки, а за реми - по 1.

Единствен Широв финишира без поражение и с 12 точки (3 победи и 3 ремита) стана еднолично првъ. С по 7 т. завършиха Крамник и Аронян, които изълчиха притецеля на втората виза след драматичен тайбрек. В него двамата съперници си размениха по една победа и така се стигна до т.нар. "Армагедон" - трета решителна партия, в която играещият с белите има 5 минути, противникът му - 4, а равният изход се счита за успех на черни-

те. Бившият световен шампион Владимир Крамник демонстрира железни нерви и с черните фигури успя да спечели.

Ето и драматичната победа на Широв в предпоследния кръг, която му подпечата визата за Билбао.

ВАН ХАО - ШИРОВ

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kf3 Kf6 4.e3 Of5 5.Kc3 e6 6.Kh4 Og6 7.Oe2 Kbd7 8.0-0 dc4 9.Oc4 b5?! 10.Oe2 a6 11.f4! b4 12.Kg6 hg6 13.Ka4 c5 14.b3 Kd5 15.e4 K5b6 16.Kb6 Db6 17.d5 e5 18.Og4! Od6 19.Od7+ Cd7 20.Dg4+ (20.fe5?? c4+ 21.Ch1 Oe5 -+) 20...Ce8 21.Ch1 Dd8 22.g3 Dd7 23.f5 Cf8 24.Oe3 Tc8 25.De2 gf5 26.Tf5 Db5 27.Dg4 tc7 28.Taf1?! Cg8

Умре Карлсен се изправя срещу света

Cед като преди броени дни оглави за пети пореден път световната ранглиста на ФИДЕ, норвежкото дете-чудо Магнус Карлсен се впуска в ново предизвикателство. Утре 19-годишният тинейджър ще започне еднодневен интернет мач срещу регистрирани шахлюбители от цял свят. Събитието ще се състои в Ню Йорк и е част от рекламираната кампания на известната марка за дрехи G-Star, с която младият норвежец подписа договор през пролетта на т.г. "Отборът на света" ще бъде воден от треньорско троица в състав: най-добрия френски шахматист в момента Максим-Ваше Лаграв, американския щ1 Хикару Накамура и най-силната жена в историята на играта Юдит Полгар. Всеки от тях ще предлага свой ход, а регистрираните участници ще правят избора си он-лайн. "Въпреки че Магнус е щ1 в света в момента (най-младият играч на всички времена, оглавявал ранглистата), той не е действащият световен шампион и това предизвикателство му дава възможност да докаже, че наистина е най-силният шахматист в света... но само ако победи", обясняват инициативата си спонзорите от G-Star.

Самият Карлсен е доста ентузиазиран от предстоящото грандиозно съби-

тие и като повечето млади хора очаква с нетърпение предизвикателството. "И тримата гросмайстори, които ще измислят ходовете срещу мен, са много силни, анализира ситуацията норвежецът. Нормално е всеки от тях да сгреши леко в даден момент и да не предложи най-силното продължение, но съм сигурен, че останалите участници ще го коригират и винаги ще трябва да се справям с най-добрите ходове. Затова, ако успея да победя отбора на света, за мен това ще е огромно постижение".

Гари Каспаров, чийто менторски усилия през последната година бяха в основата на бързия прогрес на Карлсен, е поканен за наблюдател на двубоя. "От собствения си интернет мач срещу света през 1999 г. зная, че комбинацията от съветници-експерти и знанието на маси-

Плакатът, рекламиращ мача на Карлсен

те е доста трудна за преодоляване, коментира бившият световен шампион. Краткото време за провеждане на двубоя ще добави допълнително напрежение в играта. Като наблюдател ще се опитам да остана неутрален, но обещавам да дам няколко съвета на световния отбор на живо от студиото", даде дума големият шахматист.

ДУМА www.duma.bg Издадел: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен
редактор

Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Анда Панчиан - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Рашица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - 219; **БИУЛГУРА:** Вилица Самерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велена Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Алиса Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пегас: Борис Данков - 244; **Неделник:** Боздан Иванов - 225; **Булевард:** Гергана Алексова; **Лардон:** Чавдар Шинов; **СПОРТ:** Владислав Николов - 245; **ФОТО:** Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Жел不可缺少; **Съдържание:** Симона Симонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ОФИС МЕНИДЖЪР:** Ели Михев - 200; 226; **НАБОР:** Христина Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополоски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дея Йорданова - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Наиденова - 233, Петрана Сомевска - 205, Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg; **Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; **Експонатор:** 91975 6. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОВБ - "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg; **PR:** Венислава Хубайч - 201, Каса - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА.
ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР,
"ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ и др. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. "Цариградско
шосе" 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен
номератор 97 05
+ 8 975 26 04
E-mail: duma@duma.bg

за читатели

97 05 200

Хонорари на
външни автори
се изплащат
 всяка сряда
от 14 до 16 часа

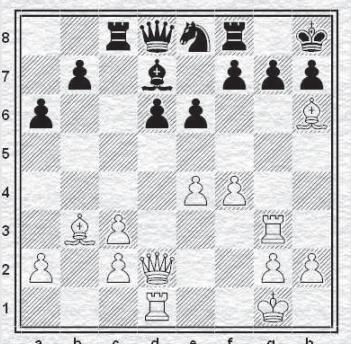
КРАСИМИР РУСЕВ СПЕЧЕЛИ ДЕВЕТОТО ИЗДАНИЕ НА МЕМОРИАЛ "Георгиев-Кесаровски", който се проведе в курорта Сълнчев бряг. 26-годишният ни гросмайстор, който е един от най-прогресиращите ни шахматисти, събра 7,5 т. от 9 партии и благодарение на по-добрия си допълнителен кофициент оглави крайното класиране пред Радослав Димитров, финиширал със същия актив. За успеха си Русев взе 3400 лева от общия награден фонд, възлизащ на 20 000 лв. В надпреварата, която и тази година е част от Веригата Балкан Гран при, участваха 135 състезатели от 17 държави, между тях 7 гросмайстори и 15 международни майстори. За 17-годишния търновец Димитров това е пърден успех след спечелването на републиканска титла за младежи до 20 г. през март.

СЛЕД КАТО ФЕДЕРАЦИИТЕ НА АРУБА, БАРБАДОС И КИТАЙ декларираха подкрепата си за Кирсан Илюмжинов за предстоящите избори за президент на ФИДЕ, калмикият лидер има зад гърба си 93 сигурни гласа. В гласуването, което ще се състои по време на олимпиадата в Хантиманциск (20 септември - 4 октомври т.г.), участват 167 федерации Всяка с право на един глас, което означава, че преизбирането на Илюмжинов е сигурно. Междувременно калмикият лидер оповести, че няма да се кандидатира за нов мандат като президент на Калмикия. Той е на поста от 1993 г. и твърди, че поддържа политиката на руския президент Медведев за обновяване на регионалните ръководители.

Задача

Завършилoto преди седмица отборно първенство на Испания не донесе очакваната радост на Иван Чепаринов, чийто тим Линекс-Маджик не успя да защити миналогодишната титла. Въпреки че бе поставен под щ1, съставът на Линекс, воден от Алексей Широв, не можа да устои на силната конкуренция и трябваше да се задоволи с бронзовите медали. Шампион стана Ескуела, а втори - Солвей. Като едно от най-силните първенства в света и тази година испанското изобилства от качествени и вълнуващи партии. Ето разтворката в една от тях.

Х. ХАМДУЧИ - А. ЖИГАЛКО

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ.

Последният ход на черните бе 17...Цh8. Това обаче е груба грешка, която позволява на съперника им да реши бързо партията. Как точно?

Отговор:

31.C7 Tc8 32.Qa3 1.0.
28.e6 Kg5 29.Lf2 Kd3 30.Td7 Tc8
Lg7 25.Kc7 26.Qc4 45.27.Td6 Kd6
Tg3 22.hg3 Tc7 23.Td8 Tc7 24.Qa4
ce неподает Bezhara. 20...gh6 21.е5
chenehreha ha generte e texnichken
kak aa opatai sanaxute 19.Ld7 и
mart. Cpltebemeho hephnrehe hema
Bela - 18.Kd6 19.Qg7+ Lg8 20.Qf6
Tg8. Duma е hemnokocho-
18.Md6! Tg8. Duma е hemnokocho-
19.Qg7+ Lg8 20.Qf6

CECLUB Honor Sestao

Страница на Лейла Димитрова

